

Bruxelles, den 23.2.2023
COM(2023) 94 final

2023/0046 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om foranstaltninger til reduktion af omkostningerne ved etablering af gigabitnet til elektronisk kommunikation og om ophævelse af direktiv 2014/61/EU (forordning om gigabitinfrastruktur)

{SEC(2023) 96 final} - {SWD(2023) 46 final} - {SWD(2023) 47 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

En digital infrastruktur af høj kvalitet udgør en stadig mere betydningsfuld hjørnesteen for hele økonomien, og den indtager sin plads sammen med el-, gas-, vand- og transportnet. Førsteklasses og sikker konnektivitet for alle overalt i EU er ved at blive en forudsætning for at sikre holdbare økonomiske og sociale fordele baseret på moderne onlinetjenester og hurtige internetforbindelser.

På grund af de hurtige fremskridt inden for de digitale teknologier, er der behov for betydelige netinvesteringer for at holde trit med den stigende efterspørgsel på båndbredde. I meddelelsen fra 2020 om "Europas digitale fremtid i støbeskeen"¹ estimeredes det, at EU's investeringsunderskud alene inden for digital infrastruktur og digitale net er på 65 mia. EUR om året. Kommissionen bekendtgjorde i lyset heraf en revision af direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger² fra 2014.

En stor del af omkostningerne til etablering af net kan tilskrives: i) manglende effektivitet i udrulningsprocessen i forbindelse med udnyttelsen af eksisterende passiv infrastruktur (som f.eks. kabelkanaler, gadeskabe og antenneanlæg), ii) problemer med koordineringen af anlægsarbejder, iii) tunge administrative procedurer for udstedelse af tilladelser og iv) flaskehalse i forbindelse med etablering af bygningsintern fysisk infrastruktur. For at lette og skabe incitament til udrulningen af net fremsatte Kommissionen i 2013 forslag til direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger med harmoniserede foranstaltninger til at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation³.

I mellemtiden er målene i den digitale dagsorden, som direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger var baseret på, blevet nået, men de er også blevet forældede. Andelen af husstande, der har internetadgang med en hastighed på 30 Mbps, er steget fra 58,1 % i 2013 til 90,1 % i 2021. På grund af det øgede behov hos virksomheder og borgere for fastnet- og mobilnetkonnektivitet med meget høj kapacitet, er adgangen til blot 30 Mbps imidlertid ikke længere fremtidssikker. Det er heller ikke i overensstemmelse med de nye mål, som er fastsat i direktiv (EU) 2018/1972 (den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation - "kodeksen")⁴ om at sikre konnektivitet og udbredt adgang til net med meget høj kapacitet. Endvidere understregede Rådet i sine konklusioner af 9. juni 2020 om Europas digitale fremtid i støbeskeen, at covid-19-pandemien viste, at der er et øget behov for hurtig og allestedsnærværende konnektivitet. Det opfordrede til fremlæggelse af en pakke med yderligere foranstaltninger til støtte for nuværende og kommende behov forbundet med udrulningen af net, herunder til at fremme foranstaltningerne i direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger. Derfor fastsatte Kommissionen i sin meddelelse "Det digitale

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Europas digitale fremtid i støbeskeen, [COM\(2020\) 67 final](#)).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (EUT L 155 af 23.5.2014, s. 1).

³ Net, som kan levere bredbåndstilslutning på mindst 30 Mbps.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36).

kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti"⁵ ajourførte mål for 2030, som svarer bedre til fremtidens forventede konnektivitetsbehov. Disse mål blev efterfølgende afspejlet og finjusteret i politikprogrammet for det digitale årti⁶. I programmet fastsættes en forvaltningsstruktur, bl.a. for overvågning og en mekanisme for tæt samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne for at sikre, at EU når sine målsætninger og digitale mål senest i 2030.

Nærværende forslag til forordning om gigabitinfrastruktur, som er et initiativ under Kommissionens program for målrettet og effektiv regulering (Refit)⁷, har til formål at afhjælpe manglerne i direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger og bidrage til en omkostningseffektiv og rettidig etablering af net med meget høj kapacitet, som er nødvendig for at opfylde EU's øgede konnektivitetsbehov⁸.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Forslaget er en del af regelsættet for elektronisk kommunikation og er i overensstemmelse med de andre lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige instrumenter, som også er en del af samme regelsæt⁹. Forslaget er i overensstemmelse med andre instrumenter, der understøtter opnåelsen af konnektivitetsmålene for fastnet og mobilnet i EU (dvs. den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation). Selv om kodeksen primært, med undtagelse af specifikke tilfælde, giver mulighed for at pålægge udbydere af elektronisk kommunikation med en dominerende stilling — stærk markedsposition — forpligtelser på et bestemt marked for elektronisk kommunikation, vedrører nærværende forslag virksomheder, der driver et elektronisk kommunikationsnet, eller forsyningsvirksomheder, uanset om de har en stærk markedsposition.

Forslaget er også i tråd med henstillingen om en konnektivitetsværktøjskasse vedtaget i september 2020, som sigter mod at reducere omkostningerne ved etablering af net med meget høj kapacitet og sikre rettidig adgang til 5G-radiofrekvenser. Den efterfølgende konnektivitetsværktøjskasse¹⁰, som medlemsstaterne opnåede enighed om i marts 2021,

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti" (COM(2021) 118 final).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481 af 14. december 2022 om etablering af politikprogrammet for det digitale årti 2030 (EUT L 323 af 19.12.2022, s. 4).

⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12463-High-speed-broadband-in-the-EU-review-of-rules_da

⁸ Markedet har reageret på stigende efterspørgsel efter hurtigt internet af høj kvalitet ved at bringe optisk fiber tættere og tættere på brugeren, og nuværende og sågar fremtidige "net med meget høj kapacitet" kræver en ydeevne, der svarer til den, der kan leveres med et net baseret på optiske fiberelementer, der som minimum når fordelingspunktet på leveringsstedet.

⁹ Ud over kodeksen supplerer følgende dokumenter regelsættet: Kommissionens henstilling (EU) 2020/2245 af 18. december 2020 om relevante produkt- og tjenestemarkeder inden for den elektroniske kommunikationssektor, der kan forhåndsreguleres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EUT L 439 af 29.12.2020, s. 23), Kommissionens henstilling af 20. september 2010 om reguleret adgang til næste generation af accessnet (NGA) 2010/572/EU (EUT L 251 af 25.9.2010, s. 35) og Kommissionens henstilling af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskriminering og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd (2013/466/EU) (EUT L 251 af 21.9.2013, s. 13) supplerer regelsættet. De to sidstnævnte er i øjeblikket ved at blive revideret.

¹⁰ Den [fælles EU-værktøjskasse for konnektivitet](#) under Kommissionens henstilling (EU) 2020/1307 om en fælles EU-værktøjskasse til at reducere omkostningerne ved udrulning af net med meget høj kapacitet og sikre rettidig og investeringsvenlig adgang til 5G-radiofrekvenser med henblik på at

omfatter 22 bedste praksis, som skal bidrage til at reducere omkostningerne til net, som der i det store hele er taget højde for i nærværende foreslåede foranstaltninger.

Forslaget er desuden i overensstemmelse med Kommissionens nylige forslag til et EU-program for sikker konnektivitet¹¹, som har til formål at fremme bredbåndsadgang via satellit til områder, der ligger uden for anden elektronisk fastnet- og mobilnetinfrastrukturens dækningsområde.

Endelig er forslaget i overensstemmelse med finansieringsinitiativer til støtte for etablering af bredbåndsnet i landdistrikter, fjerntliggende og andre mindre gunstigt stillede områder, herunder den digitale del af Connecting Europe-faciliteten (CEF og CEF Digital)¹², genopretningsmidler efter covid-19-pandemien¹³ og nationale statsstøtteinitiativer¹⁴. De nye *retningslinjer om statsstøtte til bredbåndsnet*¹⁵, som for nylig blev vedtaget, bidrager også til at fremskynde og udvide etablering af bredbåndsnet ved at præcisere, hvornår offentlig støtte er i overensstemmelse med konkurrencereglerne.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget stemmer overens med klimamålene i den europæiske grønne pagt¹⁶, som blev nedfældet i Europa-Parlamentet og Rådets europæiske klimalov¹⁷ i juni 2021. Digital konnektivetsinfrastruktur er væsentlig for at opnå den dobbelte digitale omstilling og grønne omstilling, som er Kommissionens hovedprioriteter. Digital infrastruktur vil spille en afgørende rolle i omstillingen til en grøn økonomi, eftersom den er en vigtig forudsætning for energieffektivitet i andre sektorer. Endvidere vil den store bygningsrenoveringsbølge¹⁸ inden 2030, som er udløst af målsætningerne i den grønne pagt, udgøre en enorm mulighed for at opnå synergier og sikre høj ydeevne i bygningsintern infrastruktur, herunder i fiberklar fysisk infrastruktur og fiberledningsnet. Det skal reducere generne for bygningsejere og/eller lejere og sikre en mere effektiv anvendelse af nationale midler og EU-midler, som står til rådighed for den store renovering af bygningsmassen.

fremme konnektivitet til støtte for den økonomiske genopretning efter covid-19-krisen i Unionen (EUT L 305 af 21.9.2020, s. 33).

¹¹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af EU-programmet for sikker konnektivitet for perioden 2023-2027 (COM(2022) 57 final), 2022/0039 COD, hvorom der blev opnået politisk enighed om den 17. november 2022.

¹² https://hadea.ec.europa.eu/programmes/connecting-europe-facility_da

¹³ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_da#example-of-component-of-reforms-and-investments

¹⁴ Rapport om gennemførelse af statsstøtte til bredbånd, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d6b8368d-f3dd-11ea-991b-01aa75ed71a1/language-da>.

¹⁵ Meddelelse fra Kommissionen, EU-retningslinjer om anvendelse af statsstøttereglerne i forbindelse med hurtig etablering af bredbåndsnet af 12. december 2022 (C(2022) 9343).

¹⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Den europæiske grønne pagt ([COM\(2019\) 640 final](#)).

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 ("den europæiske klimalov") (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).

¹⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "En renoveringsbølge for Europa — grønnere bygninger, flere arbejdspladser, bedre levevilkår" ([COM\(2020\) 662 final](#)).

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Retsgrundlaget for dette forslag er artikel 114 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Det er det samme, som retsgrundlaget for direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger, som ophæves med dette forslag. Dette er berettiget ved nærværende forslags sigte mod yderligere at harmonisere EU's markeder for elektronisk kommunikation og forbedre betingelserne for det indre markeds oprettelse og funktion.

• Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)

Erfaringerne med gennemførelsen af direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger har vist, at målet om at sikre fuld dækning med højhastighedsbredbånd ikke kunne nås med et direktiv eller af medlemsstaterne selv inden for en rimelig frist og med den mest effektive brug af private og offentlige investeringer. Ydermere overlapper visse bestemmelser i kodeksen, nemlig artikel 44, delvis med direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger, og der er behov for at strømline reglerne. Det kræver også en samordnet indsats fra alle medlemsstater, hvis der skal opnås gigabitdækning senest i 2030. De foranstaltninger, som medlemsstaterne har vedtaget indtil videre for at tilskynde til etablering af net, og navnlig for at reducere omkostningerne og tidsrammen for etablering, er meget forskellige til tider sågar i den samme medlemsstat. Desuden er den forventede EU-merværdi blevet reduceret væsentligt på grund af det betydelige omfang af udelukkelse eller fritagelse på grund af mange forskellige forhold og i forskellige medlemsstater og fraværet af på forhånd udarbejdede retningslinjer og fælles principper for de forskellige foranstaltninger, som er fastsat i direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger.

Det aktuelle kludetæppe af regler skaber hindringer for grænseoverskridende investeringer. Det begrænser friheden til at udbyde elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Det påvirker også det indre markeds funktion, navnlig for indbyggede grænseoverskridende anvendelsesmuligheder såsom opkoblet og autonom kørsel, som kræver allestedsnærværende net med meget høj kapacitet. Den aktuelle situation gør det også meget svært for udbydere af elektronisk kommunikation og andre interessenter (udstøvsfabrikanter, bygge- og anlægsselskaber osv.) at opnå stordriftsfordele. Problemerne med at fremskynde til etablering af højhastighedsbredbånd og fremtidig etablering af net med meget høj kapacitet er fælles for de fleste hvis ikke alle medlemsstater. Reduktion af omkostninger og strømlining af administrative procedurer er også fælles foranstaltninger, som er afgørende for at afhjælpe disse problemer. Nærværende forslag vedrører ikke medlemsstaternes procesautonomi på området intern kompetencefordeling.

• Proportionalitetsprincippet

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og er et fokuseret politiktiltag med en intensitet, der står i rimeligt forhold til dets mål om at fremme net med meget høj kapacitet, i tråd med kodeksen, og om at nå målet i det digitale årti 2030 om dækning med næste generation af trådløse højhastighedsnet med en ydeevne, der mindst svarer til 5G- og gigabitnet¹⁹. Forslagets primære fordel er, at det muliggør mere effektive planlægnings- og investeringsgennemførelsesprocesser (og derigennem meget væsentlige

¹⁹ Artikel 4, stk. 2, litra a), i politikprogrammet for det digitale årti: "alle slutbrugere på et fast sted er forbundet til et gigabitnetværk frem til nettermineringspunktet, og alle befolkede områder er dækket af næste generation af trådløse højhastighedsnet med en ydeevne, der mindst svarer til 5G, i overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet".

stordriftsfordele) for udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet. Endvidere vil stordriftsfordelene og de dermed forbundne besparelser række videre end den elektroniske kommunikationssektor og brede sig til andre brancher (f.eks. udstyrsfabrikanter og byggefirmaer).

Det er muligt at nyde godt af disse fordele med en minimal administrativ byrde. Forpligtelserne er begrænset til visse dele af netinfrastrukturen, hvor der kan ventes betydelige omkostningsbesparelser (f.eks. er kablet ikke medtaget i definitionen af fysisk infrastruktur og således heller ikke i adgangs- og transparensforpligtelserne i nærværende forslag)²⁰. Med de foreslåede regler indføres også passende tilpasninger (f.eks. muligheden for at give afslag på anmodninger om adgang på baggrund af specifikke betingelser). Derudover fastsættes i forslaget undtagelser, hvor nogle betingelser ikke finder anvendelse under visse omstændigheder (f.eks. adgang til visse kategorier af bygninger, som ejes eller kontrolleres af offentlige organer som følge af deres arkitektoniske, historiske eller religiøse værdi eller naturværdi, eller undtagelser fra at stille oplysninger om disse bygninger til rådighed). Disse undtagelser bidrager til at sikre forslagets forholdsmæssighed og bidrager med en passende nødvendig fleksibilitet til at tage hensyn til nationale forhold. De foreslåede foranstaltninger til digitalisering af de relevante administrative procedurer giver endvidere medlemsstaterne mulighed for at genbruge og udvide eksisterende digitale tjenester og platforme på lokalt, regionalt og nationalt niveau, som tjener samme formål og lever op til denne forordning.

- **Valg af retsakt**

Det foreslåede instrument er en forordning. Dette skyldes erfaringerne med gennemførelsen og omsætningen af direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger i national ret og de beviselige begrænsninger med hensyn til at tackle vedvarende konstaterede problemer, som ikke alene skyldtes tilgangen med minimumsharmonisering, men også det lave harmoniseringsniveau, der søges opnået (f.eks. var mange bestemmelser frivillige og andre, som bestemmelserne om transparens, harmoniserede kun et minimalt antal elementer) samt den langsomme og ineffektive gennemførelse.

En forordning er den bedst løsning for at fremskynde den netetablering, der er nødvendig for at gøre Europa klar til den digitale tidsalder. Den vil have størst virkning med hensyn til at fremme etableringen af gigabitnet, fordi den finder direkte anvendelse på alle medlemsstater. I den digitale økonomi i hastig udvikling er det afgørende at gennemføre foranstaltninger, der nedbringer byrden for virksomheder og offentlige myndigheder, hurtigt. Omvendt ville et direktiv tage tid for medlemsstaterne at gennemføre i national lovgivning, hvilket ville forsinke ikrafttrædelsen af de foreslåede regler og bringe opnåelsen af 2030-målene i fare. I modsætning til et direktiv har en forordning direkte virkning, hvilket er vigtigt for regler, der primært finder anvendelse i erhvervssammenhæng mellem udbydere af elektroniske kommunikationsnet og netoperatører.

Kommissionen fremsætter derfor et forslag til en forordning, forordningen om gigabitinfrastruktur, med henblik på at forebygge yderligere afvigelser, som forhindrer, at de relevante tjenester kan leveres på det indre marked, og garantere de samme rettigheder og

²⁰ Betydningen af fysisk infrastruktur (ofte omtalt som anlægsarbejder) for netetablering optræder også i den europæiske kodeks for elektroniske kommunikation, hvor det af artikel 73 fremgår, at forpligtelser vedrørende adgang til anlægsarbejder på grundlag af artikel 72 (adgang til anlægsarbejder) alene kan overvejes pålagt af den nationale tilsynsmyndighed som et rimeligt middel til at fremme konkurrencen og slutbrugerens interesser.

forpligtelser for virksomhederne. Dette er nødvendigt af hensyn til retssikkerheden og gennemsigtighed for alle involverede økonomiske aktører.

Med forslaget ophæves direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger, som på grund af ovennævnte mangler førte til en meget fragmenteret og minimal gennemførelse. En forordning, der omfatter alle de væsentligste områder med enklere regler og en højere grad af harmonisering generelt, bør afhjælpe disse mangler samtidig med at den forbliver forholdsmæssig og stadig efterlader nogen fleksibilitet til medlemsstaterne for så vidt angår specifikke bestemmelser for at afspejle specifikke nationale forhold.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSENER OG KONSEKVENSANALYSER

• Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning

Evalueringsrapporten om direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger, der ledsager dette forslag, viser at direktivet kun var delvist effektivt og virkningsfuldt med hensyn til at opfylde dets generelle og specifikke mål, som ikke desto mindre stadig er relevante. Gennemførelsen til dato viser generelt set gode resultater for de tre andre analyserede kriterier: relevans, sammenhæng og EU-merværdi.

Generelt set har direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger hjulpet med at etablere højhastighedsbredbånd (næsten 100 000 km kabelkanaler og luftinfrastruktur er blevet genbrugt). Hvis det anvendes effektivt, kan direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger fremskynde etableringen af højhastighedsbredbåndsprojekter med flere måneder, spare 10-30 % i etableringsomkostninger og øge netdækningen proportionelt.

Der er gjort størst fremskridt med hensyn til adgang til eksisterende fysisk infrastruktur og tilhørende transparensforanstaltninger, mens der er gjort mindre fremskridt med hensyn til udstedelse af tilladelser, koordinering af anlægsarbejder og adgang til bygningsintern infrastruktur. Endvidere er resultatet uensartet på tværs af EU, og selv i de områder med størst effektivitet²¹ dækker det ikke fuldt ud behovet for hurtigere og mere effektiv udrulning af elektroniske kommunikationsnet, hvilket har en indvirkning på det indre markedes funktion.

De gældende bestemmelser i direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger skal styrkes, så de er bedre tilpasset nuværende og fremtidige konnektivitetsbehov for EU-prioriteter og fuldt ud afspejler markedsudviklingen og den teknologiske udvikling. Det forhold, at der fortsat findes hindringer for udrulningen af elektroniske kommunikationsnet, at der mangler ensartede og digitaliserede administrative procedurer, og at de centrale dokumentationstjenester ikke er tilstrækkeligt effektive, er stadig en hindring for de mulige fordele ved omkostningsreducerende foranstaltninger, der kan fremme en mere omkostningseffektiv og hurtigere etablering af net på tværs af EU. Høje etableringsomkostninger til net med meget høj kapacitet, herunder fiber til hjemmet og 5G i mellembånd, underminerer etableringsincitamentet og rentabiliteten ved nyetableringer. Etableringen af net på tværs af EU er blevet bremset betydeligt på grund af den manglende koordinering mellem de forskellige myndigheder, som er ansvarlige for at udstede tilladelser, diversiteten af nødvendige tilladelser, manglen på elektroniske procedurer til at ansøge om

²¹ Evalueringsrapporten (Evaluation SWD) viser for eksempel, at det største fremskridt vedrører adgang til eksisterende fysisk infrastruktur og de dermed forbundne transparensforanstaltninger. Visse medlemsstater gik også videre end bestemmelserne i direktivet og udvidede minimumsoplysningerne om eksisterende fysisk infrastruktur.

tilladelser og den generelle mangel på respekt af frister for udstedelse af etableringstilladelser, herunder for anlægsrettigheder.

- **Høringer af interessenter**

De basale informationskilder til forberedelse af dette forslag har været en litteraturgennemgang, oplysninger om gennemførelsen af de gældende politikker, analyser af tidligere overvågnings- og evalueringsaktiviteter og rapport, input fra interessenter og særlige støtteundersøgelser.

Ydermere blev interessenter hørt ved hjælp af:

- en indkaldelse af feedback vedrørende køreplanen/den indledende konsekvensanalyse (19. juni 2020 til 17. juli 2020)
- en offentlig høring (2. december 2020 til 2. marts 2021) baseret på et bredt spørgeskema om både bagudrettede og fremadrettede aspekter
- tematiske onlineworkshopper for interessenter afholdt i [januar](#) og [februar](#) 2021
- udtalelsen fra Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC²²) om revisionen af direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger, som dækker både bagudrettede og fremadrettede aspekter
- bilaterale møder, bl.a. med markedsinteressenter og deres sammenslutninger samt lokale og regionale myndigheder
- særlige workshopper tilrettelagt af konsulenter, der forberedte støtteundersøgelsen, i juni 2021 og januar 2022 samt ad hoc-undersøgelser/-høringer.

Generelt understregede interessenterne, at konnektivitet af høj kvalitet spillede en afgørende rolle under pandemien og den økonomiske genopretning.

En stor gruppe operatører og de fleste erhvervsorganisationer påpeger, at der er behov for yderligere harmonisering og regulering på EU-plan, særligt for så vidt angår administrative procedurer såsom udstedelse af tilladelser, for at afhjælpe markedsfragmentering. Et mindre antal operatører angiver imidlertid, at der er behov for at give medlemsstaterne et spillerum med hensyn til, hvordan de gennemfører og håndhæver EU-lovgivningen. Offentlige myndigheder, inklusive BEREC, foretrækker foranstaltninger på EU-plan. De opfordrer til harmonisering i det omfang, det er nødvendigt af at nå de tilstræbte mål, og angiver nogle områder, hvor nationale foranstaltninger ville være mere hensigtsmæssige (f.eks. vejledning om adgangsbetingelser). Visse offentlige myndigheder udtrykte visse forbehold for så vidt angår den supplerende byrde og omkostningerne i forbindelse med transparens- og digitaliseringsforanstaltninger.

De fleste af respondenterne i høringerne af interessenter mener, at direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger skabte en god ramme til at effektivisere etableringen af elektroniske kommunikationsnet, og foranstaltningerne i direktivet betragtes som relevante. Der er imidlertid forskellige syn blandt interessenterne på, hvor effektivt direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger har været til at nå sit generelle mål om at reducere omkostninger og øge netetableringshastigheden.

²² BEREC (Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation) består af ledere eller udpegede højtstående repræsentanter for EU-medlemsstaternes nationale tilsynsmyndigheder. BEREC blev etableret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1971.

Interesserne understreger betydningen af adgang til passende fysisk infrastruktur, herunder ikkernetværkselementer, som ejes eller kontrolleres af offentlige myndigheder, for effektiv netetablering, navnlig for 5G-net. Interessenterne opfordrer også til, at der vejledes om fair og rimelige vilkår og betingelser samt om kriterierne for at give afslag på anmodninger om adgang. Det ville bidrage til at forebygge uberettigede afslag på grundlag af netoperatørens rådighed over andre brugbare adgangsmidler.

De fleste interessenter er enige om, at koordinering af anlægsarbejder har mulighed for at reducere etableringsomkostningerne. Selv om BEREC finder det nyttigt at udvide forpligtelsen til at koordinere til at omfatte alle (offentligt og privat finansierede) netetableringsprojekter, argumenterede mange interessenter imod en sådan udvidelse.

Flertallet af interessenter mener, at adgangen til jævnlige ajourførte minimumsoplysninger om eksisterende fysiske oplysninger eller planlagt anlægsarbejder, herunder georefererede områder og kabelføring, via centrale informationssteder er relevant for etableringen af net. Offentlige myndigheder, herunder lokale myndigheder, opfordrer til fleksibilitet med hensyn til at genbruge og forbedre veletablerede digitale værktøjer, som allerede er findes i forskellige medlemsstater, hvoraf nogle af dem også betjener andre sektorer.

De fleste interessenter, herunder netoperatører, er enige i, at forenklede procedurer for udstedelse af tilladelse, herunder elektronisk indgivelse af ansøgninger om tilladelser, vil bidrage til etableringen af net.

Interessenter opfordrer også til at styrke de gældende regler om bygningsintern infrastruktur, bl.a. ved at hæve ambitionsniveauet fra højhastighedsnet til net med meget høj kapacitet/fiber, og til at der fremsættes forslag om, at bygningsejere pålægges en pligt til at etablere og give adgang til bygningsinterne fiberledningsnet.

• **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Kommissionen støttede sig til en særlig undersøgelse udarbejdet af ICF SA, Wavestone SA og Center for European Policy Study med støtte fra WIK Consult GmbH og EcoAct²³. I denne undersøgelse vurderes virkningerne af de foranstaltninger, der er truffet i henhold til direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger, og hvor det er relevant, tages virkningerne af de nationale foranstaltninger, der er truffet for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet, i betragtning. Undersøgelsen indgik også i grundlaget for udarbejdelsen af den konsekvensanalyse af de mulige løsningsmodeller, der ledsager dette initiativ. Desuden gav de nationale køreplaner og gennemførelsesrapporter, som medlemsstaterne har indsendt som led i udviklingen af [konnektivitetsværktøjskassen](#)²⁴, der omfatter et sæt af 39 eksempler på bedste praksis med henblik på at fremme udbredelsen af digitale net og lette adgangen til 5G-frekvenser, værdifulde oplysninger om de mest hensigtsmæssige foranstaltninger og deres udbredelse. Endelig støttede Kommissionen sig til andre informationskilder, der blev kortlagt ved en litteraturgennemgang, herunder flere undersøgelser²⁵ og rapporter²⁶.

²³ Study in support for the evaluation of current measures at European and national level to reduce the cost of deployment of electronic communications networks and for the preparation of an impact assessment to accompany an EU initiative to review Directive 2014/61/EU.

²⁴ [Fælles EU-værktøjskasse for konnektivitet](#)

²⁵ F.eks. [Study on implementation and monitoring of measures under the BCRD \(SMART 2015/0066\); White paper on EU broadband Plan challenges and opportunities, Analysis Mason 2019.](#)

²⁶ F.eks. [2020 Summary Report of Best Practices - Outcome of phase 1 of the work of the Special Group for developing a common Union Toolbox for connectivity; 2018 European Commission report on the implementation of the Broadband Cost Reduction Directive; BEREC report on the Implementation of](#)

- **Konsekvensanalyse**

Resuméet af konsekvensanalysen og den positive udtalelse fra Udvalget for Forskriftskontrol kan ses på Kommissionens websted²⁷. Der blev i konsekvensanalysen overvejet følgende politiske løsningsmodeller:

Løsningsmodel 0: Referencescenarie

Referencescenariet, "ingen ændring af direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger", indebærer ingen yderligere foranstaltninger ud over de eksisterende. Det eksisterende direktiv og de dermed forbundne lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige instrumenter gennemføres fortsat som nu. Denne tilgang kan suppleres med udveksling af god praksis, støttet af særlige initiativer som f.eks. konnektivitetstværværktøjskassen. Det antages, at denne løsningsmodel vil medføre, at udrulningen af nettet fortsætter, men at den konstaterede opsplitning vil vare ved. Netudrulningen ville ikke være så effektiv som den kunne være, og der vil være risiko for, at 2030-målene for konnektivitet ikke nås.

Løsningsmodel 1: Ajourføring, præcisering og tilpasning (minimal ændring)

Med denne løsningsmodel foreslås det at tilpasse direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger til kodeksen (anvendelsesområdet skal omfatte net med meget høj kapacitet i stedet for højhastighedsnet), gøre visse frivillige foranstaltninger obligatoriske (transparens, udstedelse af tilladelser) og præcisere visse bestemmelser for at rette op på medlemsstaternes forskellige fortolkninger (f.eks. præciseringer om tilladelser og af, at offentligt finansierede projekter er omfattet af krav om koordinering af anlægsarbejder, og at aktiver, der er omfattet af SMP-forpligtelser eller statsstøtteforpligtelser, ikke samtidig kan omfattes af tilsvarende adgangsforspligtelser i henhold til direktivet). Denne løsningsmodel er baseret på den betragtning, at et let revideret direktiv kombineret med gennemførelsen af bedste praksis ifølge konnektivitetstværværktøjskassen og resten af regelsættet for elektronisk kommunikation vil forbedre gennemførelsen af direktivet. Forbedringen vil navnlig kunne opnås ved delvist at løse problemerne med manglende eller ufuldstændige oplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur og forsinkelser i og høje omkostninger ved tilladelsesprocedurer.

Der vil ikke blive gennemført andre foranstaltninger, der som påpeget i evalueringsrapporten og den offentlige høring kunne føre til en hurtigere og mere effektiv udbredelse af elektroniske kommunikationsnet.

Løsningsmodel 2: Udvidelse og styrkelse af foranstaltningerne i forhold til det eksisterende direktiv, fritagelse for net med meget høj kapacitet fra visse forpligtelser

Denne løsningsmodel omfatter samme ændringer som løsningsmodel 1, men i form af en forordning. Desuden udvides anvendelsesområdet for adgangsforspligtelser til at omfatte offentligt kontrolleret/ejet fysisk infrastruktur ud over net (bortset fra tilfælde, hvor sådanne forpligtelser er uforholdsmæssigt krævende), og forpligtelserne vedrørende udstedelse af tilladelser skærpes (f.eks. mellemliggende frister, nationale tilladelsesundtagelser og parallel behandling af anmodninger om tilladelser og anlægsrettigheder). I modsætning til løsningsmodel 3 og 4 fritages net med meget høj kapacitet for forpligtelserne vedrørende

[the Broadband Cost Reduction Directive](#); [BEREC report on pricing for access to infrastructure and civil works according to the BCRD](#).

²⁷ Konsekvensanalysen og udtalelsen fra Udvalget for Forskriftskontrol er offentliggjort på [EUR-Lex-webstedet](#).

adgang og koordinering af anlægsarbejder for at afhjælpe problemet med manglende investeringsincitament (f.eks. urentabel duplikering af net).

Løsningsmodel 3 (den foretrukne løsning): Udvidelse og styrkelse af foranstaltningerne i forhold til det eksisterende direktiv, med delvis samordning

Løsningsmodel 3 omfatter i det store hele samme foranstaltninger som løsningsmodel 2, også i form af en forordning (herunder udvidelsen af anvendelsesområdet for forpligtelsen til at give adgang til offentligt ejede aktiver ud over net og af bestemmelserne om tilladelser). I stedet for at fastsætte en undtagelse for net med meget høj kapacitet fastsættes der imidlertid klarere regler for centrale aspekter af adgang til fysisk infrastruktur og koordinering af anlægsarbejder (såsom "fair og rimelige" adgangsbetingelser, alternative adgangsmuligheder og omkostningsfordeling for koordinerede anlægsarbejder). Problemet med urentabel duplikering af net løses, ved at det præciseres, i hvilke tilfælde der kan nægtes adgang til fysisk infrastruktur, og hvornår anmodninger om koordinering af anlægsarbejder kan anses for at være urimelige, således at disse tilfælde begrænses til mere specifikke omstændigheder sammenlignet med løsningsmodel 2. Reglerne vil blive ledsaget af vejledning på EU-plan, der skal sikre en ensartet anvendelse af reglerne og en harmoniseret tilgang til problemer af samme karakter. Ifølge denne løsningsmodel fastsættes det også, at reglerne og procedurerne for udstedelse af tilladelser bør være konsekvente på nationalt plan, og at gennemførelsen bør understøttes af et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt. Desuden fastsættes det, at tilladelser godkendes stiltiende, hvor det er muligt, og tilladelsesgebyrer begrænses til administrationsomkostningerne. Det vil blive præciseret på EU-plan, i hvilke tilfælde etablering af net og fysisk infrastruktur ikke kræver tilladelse, og der vil blive sikret sammenhæng i tilladelsesprocedurerne på nationalt plan. Denne mere harmoniserede tilgang vil løse problemerne med den høje grad af kompleksitet, tidsrammerne og omkostningerne ved at opnå tilladelser.

For at skabe øget transparens og adgang til oplysninger udvider løsningsmodel 3 kravene om tilrådighedsstillelse af oplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur bortset fra tilfælde, hvor sådanne krav ville være uforholdsmæssigt byrdefulde, og om planlagte anlægsarbejder (proaktiv anmeldelse af alle planlagte anlægsarbejder). Begge sæt oplysninger skal være tilgængelige i elektronisk format på digitale platforme og være indbyrdes forbundne, hvis det er muligt. Endelig vil løsningsmodel 3 for at afhjælpe manglen på og adgangen til egnet bygningsintern infrastruktur kræve, at alle nye bygninger og bygninger, der gennemgår en større renovering, udstyres med fiberklar bygningsintern infrastruktur og bygningsinterne fiberledningsnet. Denne løsningsmodel omfatter også bestemmelser om standardisering af bygningsintern fysisk infrastruktur på nationalt plan og vejledning om adgang til bygningsintern infrastruktur på EU-plan.

Løsningsmodel 4: Udvidelse og styrkelse af foranstaltningerne i forhold til det eksisterende direktiv, uindskrænket anvendelse på private aktiver, og fuld harmonisering

Løsningsmodel 4 indebærer en maksimal harmonisering på EU-plan. Den omfatter alle foranstaltningerne i løsningsmodel 3. Desuden udvides adgangs- og transparensforpligtelserne til også at omfatte private ikke-netoperatørers aktiver (f.eks. erhvervsbygninger), og forpligtelserne til koordinering af anlægsarbejder udvides til at omfatte projekter, der ikke er offentligt finansierede. Ifølge denne løsningsmodel skal der oprettes en fælles digital platform for eksisterende fysisk infrastruktur, planlagte anlægsarbejder og eventuelt tilladelsesprocedurer. Endelig vil denne model kræve standardisering af bygningsintern fysisk

infrastruktur på EU-plan (sammenlignet med standardisering på nationalt plan ifølge løsningsmodel 3).

På baggrund af alle vurderingskriterierne vil løsningsmodel 3 sandsynligvis bedre opfylde de politiske mål. Den giver også størst EU-merværdi og sikrer samtidig, at medlemsstaterne spiller en rolle i identificeringen af de særlige tilfælde, hvor forpligtelserne muligvis ikke finder anvendelse (f.eks. fordi de falder ind under de kategorier, for hvilke forpligtelserne ifølge forordningen kan bortfalde af forskellige årsager, eller fordi forpligtelserne viser sig at være uforholdsmæssigt krævende). Løsningsmodel 3 synes derfor at skabe den bedste balance mellem gennemførelsesomkostningerne på kort sigt og fordelene på mellemlang sigt, samtidig med den begrænser unødvendige reguleringsmæssige byrder.

- **Målettet regulering og forenkling**

De foreslåede foranstaltninger støtter Refit og opfylder målene om forenkling og reduktion af den administrative byrde. Flere af de foreslåede ændringer har til formål at gøre reglerne og procedurerne klarere, mere strømlinede og enklere, at gøre det lettere for parterne at forstå deres rettigheder og forpligtelser og at skabe synergivirkninger (f.eks. forslaget om koordinering med renoveringsarbejder, der udføres for at forbedre bygningers energimæssige ydeevne). Forslaget indeholder også bestemmelser om vejledning på EU-plan (om adgang til fysisk infrastruktur, herunder bygningsintern fysisk infrastruktur, og visse kriterier for reglerne for adgang og koordinering af anlægsarbejder). Vejledningen bør fremme en konsekvent gennemførelse af reglerne samt bilæggelsen af mulige tvister.

Forslaget indebærer visse kortsigtede generelle omkostninger, hovedsagelig for myndighederne. Det drejer sig om udgifter til iværksættelse af sammenhængende tilladelsesprocedurer og digitale kontaktpunkter/platforme for behandling af ansøgninger om tilladelser og til tilrådighedsstillelse af oplysninger samt adgang til disse. Når først dette er på plads, forventes forordningen imidlertid at medføre årlige besparelser i administrationsomkostningerne for operatører af elektroniske kommunikationsnet (anslået til ca. 40 mio. EUR om året). Besparelserne vil følge af bedre netadgang og adgang til offentlig fysisk infrastruktur uden for nettet (ca. 24 mio. EUR om året) og en mere strømlinet behandling af ansøgninger om tilladelser (ca. 15 mio. EUR om året). Der vil også være besparelser for de offentlige myndigheder, herunder kommunerne (ingen skøn). Disse fordele kan eventuelt udbredes til andre sektorer (ud over elektronisk kommunikation), hvis tilladelsesplatformene også benyttes af disse sektorer, som det allerede er tilfældet i flere medlemsstater. Desuden vil byggefirmaer drage fordel af standarder for bygningsintern infrastruktur og bygningsinterne ledningsnet, som bør sikre en mere effektiv installation af "fiber til hjemmet" i nye bygninger og bygninger, der gennemgår en større renovering (intet skøn)²⁸.

- **Grundlæggende rettigheder**

I forslaget tages der fuldt ud hensyn til de rettighederne og principperne i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. De foreslåede foranstaltninger er navnlig i overensstemmelse med artikel 16 (frihed til at oprette og drive egen virksomhed), artikel 17 (ejendomsret) og artikel 37 (miljøbeskyttelse).

²⁸ Bilag 1 til den undersøgelse, der er udarbejdet af ICF SA, Wavestone SA og CEPS med støtte fra WIK Consult GMBH og EcoAct (se fodnote 22), navnlig afsnit 1.3, 2.3 og 4.3.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Den foreslåede forordning har ingen virkninger for Unionens budget.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Overvågningen af gennemførelsen vil blive baseret på en rapport om gennemførelsen af forordningen, der skal forelægges Europa-Parlamentet og Rådet fem år efter ikrafttrædelsesdatoen. Denne rapport skal omfatte et resumé af virkningerne af foranstaltningerne og en vurdering af fremskridtene med hensyn til at nå forordningens mål, herunder om og hvordan forordningen kan bidrage yderligere til at nå konnektivitetmålene i politikprogrammet for det digitale årti 2030. Med henblik herpå kan Kommissionen anmode om oplysninger fra medlemsstaterne på grundlag af relevante indikatorer og en ordning for periodisk dataindsamling, der vil blive udformet af Kommunikationsudvalget som nedsat ved direktiv (EU) 2018/1972.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Artikel 1 — Genstand og anvendelsesområde

I artikel 1 ajourføres anvendelsesområdet for direktivet fra 2014 om etablering af elektroniske kommunikationsnet, så det i stedet for højhastighedsnet nu omfatter net med meget høj kapacitet og dermed svarer til de nye ambitioner i kodeksen og konnektivitetmålene i politikprogrammet for det digitale årti.

Artikel 2 — Definitioner

Denne artikel indeholder definitioner, der supplerer definitionerne i kodeksen, bl.a. en definition af "net med meget høj kapacitet". Begrebet "fysisk infrastruktur" udvides til også at omfatte offentlige aktiver, der ikke er netaktiver, og der indføres en ny definition af "bygningsinternt fiberledningsnet" samt en ændring fra "højhastighedsforberedt" til "fiberklar" bygningssintern fysisk infrastruktur. I betragtning af den hurtige fremvækst af udbydere af trådløs fysisk infrastruktur, bl.a. "tårnvirksomheder", og deres stadig vigtigere rolle som udbydere af adgang til fysisk infrastruktur, der er egnet til at installere elementer af trådløse elektroniske kommunikationsnet, f.eks. 5G, udvides desuden definitionen af "netoperatør", så den ud over at omfatte virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, og operatører af andre typer net såsom transport-, gas- og elektricitetsnet, også omfatter virksomheder, der udbyder tilhørende faciliteter, og som således bliver omfattet af alle de forpligtelser og fordele, der er fastsat i forordningen, undtagen bestemmelserne om bygningssintern fysisk infrastruktur og adgang. Endvidere ændres definitionen af "tilladelse", så den afspejler de mange beslutningslag, der undertiden er involveret i udstedelsen af tilladelser, og præciserer, at anlægsarbejder vedrører "etablering af elementer af net med meget høj kapacitet", for at lette henvisningerne i teksten som helhed.

Artikel 3 — Adgang til eksisterende fysisk infrastruktur

I artikel 3 udvides adgangsforpligtelsen til at omfatte fysisk infrastruktur, der ikke er en del af et net, men ejes eller kontrolleres af offentlige organer. Artiklen indeholder også undtagelser for visse kategorier af bygninger (f.eks. af hensyn til den offentlige sikkerhed og folkesundheden) og giver medlemsstaterne mulighed for at oprette et organ, der skal koordinere adgangen til offentlige aktiver.

De gyldige grunde til at afslå anmodninger om adgang præciseres, og det fastslås, at der ikke må pålægges adgangsforpligtelser, der allerede er pålagt i henhold til kodeksen/statsstøttereglerne for de samme aktiver.

Det fastsættes, at Kommissionen kan udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om adgang.

Denne artikel bygger også på præcedens i kodeksens artikel 57 om installation af rådløse adgangspunkter med lille rækkevidde.

Artikel 4 — Transparens med hensyn til fysisk infrastruktur

Ifølge artikel 4 skal netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, stille et sæt minimumsoplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur, herunder georefererede data, til rådighed i elektronisk format via centrale informationssteder.

Adgangen til disse minimumsoplysninger kan begrænses, f.eks. af sikkerhedshensyn eller for visse kategorier af bygninger. Desuden finder forpligtelsen til at stille minimumsoplysninger til rådighed ikke anvendelse, når det ifølge en cost-benefit-analyse er uforholdsmæssigt dyrt at opfylde den.

Artikel 5 — Koordinering af anlægsarbejder

I artikel 5 præciseres det, at forpligtelsen til at koordinere anlægsarbejder gælder for anlægsarbejder, der "helt eller delvis finansieres med offentlige midler".

Det fastsættes, at en anmodning om koordinering af anlægsarbejder skal indgives mindst to måneder, inden det endelige projekt forelægges, og det præciseres, hvornår en anmodning om koordinering af anlægsarbejder kan betragtes som urimelig.

Det fastsættes, at Kommissionen kan udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om koordinering af anlægsarbejder.

Artikel 6 — Transparens med hensyn til planlagte anlægsarbejder

Ifølge artikel 6 har operatørerne ret til at få adgang til et sæt minimumsoplysninger om alle (offentlige og private) planlagte anlægsarbejder, herunder georefererede data, i elektronisk format via centrale informationssteder.

Adgangen til disse minimumsoplysninger kan dog begrænses, f.eks. af hensyn til netsikkerheden, den nationale sikkerhed eller forretningshemmeligheder. Under visse omstændigheder finder transparensforpligtelsen ikke anvendelse, f.eks. i en nødsituation eller af hensyn til den nationale sikkerhed.

For at lette koordineringen af anlægsarbejder skal alle netoperatører proaktivt og på et tidligt tidspunkt gøre minimumsoplysningerne om planlagte offentlige anlægsarbejder tilgængelige via centrale informationssteder.

Artikel 7 — Procedure for udstedelse af tilladelser, herunder anlægsrettigheder

Artikel 7 indfører et nyt princip om nationalt ensartede regler for de betingelser og procedurer, der gælder for udstedelse af tilladelser, herunder anlægsrettigheder. Det gøres obligatorisk at indgive ansøgninger i elektronisk format via centrale informationssteder.

Kommissionen pålægges at fastlægge ved en gennemførelsesretsakt, hvilke kategorier af etablering af netelementer der skal være undtaget fra kravet om tilladelse.

Kravet om transparens styrkes, ved at ansøgninger om tilladelse til anlægsarbejder afvises, hvis de minimumsoplysninger, der er fastsat i artikel 6, ikke er blevet stillet til rådighed via et centralt informationssted.

Der indføres en række foranstaltninger, der har til formål at sikre, at ansøgninger, herunder om anlægsrettigheder, behandles inden for de lovbestemte frister. Der fastsættes der en kortere frist for at afgøre, om en ansøgning er fuldstændig, samt bestemmelser om stiltiende godkendelse og erstatning for skader forårsaget af manglende overholdelse af fristerne.

Endelig fastsættes det, at gebyrer og afgifter for tilladelser, herunder adgangsrettigheder, ikke må være højere end administrationsomkostningerne.

Artikel 8 — Bygningsintern fysisk infrastruktur og fiberledningsnet

Ifølge artikel 8 skal nye bygninger og bygninger, der gennemgår en større renovering, udstyres med bygningsintern fysisk infrastruktur, adgangspunkter og bygningsinterne fiberledningsnet. Dette omfatter bygninger på slutbrugerens område, der renoveres for at forbedre energieffektiviteten. Undtagelserne fra denne regel udvides for at modvirke uforholdsmæssigt omfattende konsekvenser i bestemte tilfælde, baseret på en cost-benefit-analyse.

Der indføres en forpligtelse for medlemsstaterne til at indføre relevante nationale standarder/tekniske specifikationer og certificeringsordninger. Ved hjælp af disse certificeringsordninger kan virksomhederne påvise overensstemmelse med de nævnte standarder/tekniske specifikationer og kvalificere sig til det nu obligatoriske "fiberklar"-mærke, som er en betingelse for, at der udstedes byggetilladelse.

Artikel 9 — Adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur

Artikel 9 giver udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet ret til at slutte deres net til adgangspunktet og få adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur. Artiklen fastsætter også, at anmodninger om adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur kan afslås, hvis der gives adgang til bygningsinterne fiberledningsnet i medfør af forpligtelser, der er pålagt i henhold til kodeksen, eller hvis en sådan adgang er til rådighed på fair, rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder vedrørende prisen.

Det fastsættes, at Kommissionen kan udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om adgang til bygningsintern infrastruktur.

Artikel 10 — Digitalisering af centrale informationssteder

Artikel 10 fastsætter, at der skal være et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt og adgang til digitale værktøjer, navnlig når der er mere end ét centralt informationssted, eller når de relevante oplysninger opbevares andre steder. Bestemmelserne skal gøre det muligt at udøve de rettigheder og overholde de forpligtelser, der er fastsat i denne forordning.

Artikel 11 — Bilæggelse af tvister

Denne bestemmelse sikrer, at enhver part har ret til at indbringe en tvist for et kompetent nationalt tvistbilæggelsesorgan, som skal bilægge tvisten inden for kortere frister end ifølge de nuværende bestemmelser i direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger og træffe en bindende afgørelse.

Artikel 12 — Kompetente organer

Artikel 12 indfører yderligere krav inspireret af kodeksens institutionelle bestemmelser, bl.a. om: i) de kompetente organers upartiskhed og uafhængighed af offentlige organer, der ejer/kontrollerer fysisk infrastruktur ii) strukturel adskillelse mellem tvistbilæggelsesorganerne og de centrale informationssteder iii) de kompetente myndigheds udøvelse af deres beføjelser og tilrådighedsstillelse af ressourcer for disse myndigheder og iv) øget transparens omkring de kompetente organers opgaver.

Artiklen indeholder også mere detaljerede krav om klageadgang, der bygger på lignende bestemmelser i kodeksen.

Artikel 13 – Udvalgsprocedure

Ifølge artikel 13 bistår Kommissionen af Kommunikationsudvalget, der er nedsat ved artikel 118, stk. 1, i direktiv (EU) 2018/1972.

Artikel 14-18 — Afsluttende bestemmelser

Artikel 14 og 15 indeholder afsluttende bestemmelser, herunder om sanktioner, overvågning og rapporteringsforpligtelser. Kommunikationsudvalget fastsætter de relevante indikatorer og udformer en ordning for dataindsamling.

Artikel 16 fastsætter overgangsforanstaltninger, hvor det er nødvendigt (fortsat anvendelse af nogle af de nuværende bestemmelser i direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger) i lyset af udvidelsen af anvendelsesområdet til at omfatte net med meget høj kapacitet og den udskudte anvendelse af visse bestemmelser i denne forordning. Artikel 17 og 18 indeholder bestemmelser om henholdsvis ophævelse af direktiv 2014/61/EU og forordningens ikrafttræden og anvendelse.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om foranstaltninger til reduktion af omkostningerne ved etablering af gigabitnet til elektronisk kommunikation og om ophævelse af direktiv 2014/61/EU (forordning om gigabitinfrastruktur)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
 under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,
 under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
 efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
 under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²⁹,
 under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³⁰,
 efter den almindelige lovgivningsprocedure, og
 ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den digitale økonomi har givet anledning til gennemgribende ændringer af det indre marked i løbet af det seneste årti. Unionens mål er en digital økonomi, der sikrer holdbare økonomiske og sociale fordele baseret på førsteklasses og sikker konnektivitet for alle overalt i Europa. Næsten alle sektorer i en moderne og innovativ økonomi er afhængige af en digital infrastruktur af høj kvalitet baseret på net med meget høj kapacitet. En sådan infrastruktur er af strategisk betydning for den sociale og territoriale samhørighed og generelt for Unionens konkurrenceevne og lederskab på det digitale område. Derfor bør såvel enkeltpersoner som den private og den offentlige sektor have mulighed for at være en del af den digitale økonomi.
- (2) Den hurtige udvikling af teknologier, den eksponentielle vækst i bredbåndstrafikken og den stigende efterspørgsel efter avanceret konnektivitet med meget høj kapacitet er blevet yderligere fremskyndet under covid-19-pandemien. Som følge heraf er de mål, der blev fastsat i den digitale dagsorden i 2010³¹, for det meste blevet opfyldt, men de er også blevet forældede. Andelen af husstande, der har internetadgang med en hastighed på 30 Mbps, er steget fra 58,1 % i 2013 til 90 % i 2022. 30 Mbps er dog ikke længere en fremtidssikret hastighed og er ikke i overensstemmelse med de nye mål i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972³² om at sikre konnektivitet og udbredt adgang til net med meget høj kapacitet. Derfor fastsatte EU

²⁹ EUT C ..., s.

³⁰ EUT C ..., s.

³¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, En digital dagsorden for Europa, 19.5.2010 (KOM/2010/245).

³² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36).

ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481³³ ajourførte mål for 2030, som bedre svarer til de forventede konnektivitetsbehov i fremtiden, hvor alle europæiske husstande bør være dækket af et gigabitnet og alle befolkede områder af 5G-net.

- (3) For at nå disse mål er der behov for politikker, der nedbringer omkostningerne ved og fremskynder etableringen af faste og trådløse net med meget høj kapacitet i hele Unionen, herunder korrekt planlægning, koordinering og mindskelse af de administrative byrder.
- (4) Direktiv 2014/61/EU, der blev vedtaget som reaktion på behovet for at nedbringe omkostningerne ved etablering af bredbåndsnet, omfattede foranstaltninger vedrørende delt brug af infrastruktur, koordinering af anlægsarbejder og mindskelse af administrative byrder. For yderligere at lette udrulningen af net med meget høj kapacitet, herunder fibernet og 5G-net, opfordrede Det Europæiske Råd i sine konklusioner om Europas digitale fremtid i støbeskeen af 9. juni 2020 til, at der udformes yderligere foranstaltninger til støtte for de eksisterende og kommende behov for netetablering, herunder ved en revision af direktiv 2014/61/EU.
- (5) Etableringen af faste og trådløse net med meget høj kapacitet (som defineret i direktiv (EU) 2018/1972) i hele Unionen kræver betydelige investeringer, heraf en væsentlig andel til dækning af omkostningerne i forbindelse med anlægsarbejdet. Delt brug af fysisk infrastruktur vil begrænse behovet for bekostelige anlægsarbejder og gøre udrulningen af avancerede bredbåndsnet mere effektiv.
- (6) En stor del af omkostningerne ved etablering af net med meget høj kapacitet kan tilskrives manglende effektivitet i udrulningsprocessen i forbindelse med: i) brug af eksisterende passiv infrastruktur (såsom kabelkanaler, ledningskanaler, mandehuller, gadeskabe, pæle, master, antenneanlæg, tårne og andre støttekonstruktioner), ii) flaskehalse i koordineringen af anlægsarbejder, iii) tunge administrative procedurer for udstedelse af tilladelser og iv) flaskehalse i forbindelse med etablering af net i bygninger, der fører til store finansielle hindringer, navnlig i landdistrikterne.
- (7) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU³⁴, der blev vedtaget som reaktion på behovet for at nedbringe omkostningerne ved etablering af bredbåndsnet, omfattede foranstaltninger vedrørende delt brug af infrastruktur, koordinering af anlægsarbejder og mindskelse af administrative byrder. For yderligere at lette udrulningen af net med meget høj kapacitet, herunder fibernet og 5G-net, opfordrede Det Europæiske Råd i sine konklusioner om Europas digitale fremtid i støbeskeen af 9. juni 2020 til udformning af yderligere foranstaltninger til støtte for de eksisterende og kommende behov for netetablering, herunder ved en revision af direktiv 2014/61/EU.
- (8) Foranstaltningerne i direktiv 2014/61/EU har bidraget til billigere etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Disse foranstaltninger bør imidlertid styrkes for yderligere at reducere omkostningerne og fremskynde etableringen af nettene.
- (9) Foranstaltninger, der sigter mod at udnytte eksisterende offentlig og privat infrastruktur mere effektivt og reducere omkostningerne og hindringerne i forbindelse

³³ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481 af 14. december 2022 om etablering af politikprogrammet for det digitale årti 2030 (EUT L 323 af 19.12.2022, s. 4).

³⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (EUT L 155 af 23.5.2014, s. 1).

med udførelsen af nye anlægsarbejder, forventes at bidrage væsentligt til at sikre en hurtig og omfattende udrulning af net med meget høj kapacitet. Sådanne foranstaltninger bør opretholde en effektiv konkurrence og må ikke være til skade for sikkerheden og driften af den eksisterende infrastruktur.

- (10) Nogle medlemsstater har vedtaget foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved udrulning af bredbåndsnet, herunder ved at gå videre end bestemmelserne i direktiv 2014/61/EU. Foranstaltningerne er dog meget forskellige fra medlemsstat til medlemsstat og har ført til forskellige resultater i Unionen. Hvis nogle af disse foranstaltninger indføres i stor målestok på EU-plan og kombineres med nye styrkede tiltag, vil det kunne bidrage væsentligt til et mere velfungerende digitalt indre marked. Desuden forhindrer forskelle i reguleringsmæssige krav og inkonsekvent gennemførelse af EU-reglerne undertiden samarbejde på tværs af forsyningsselskaber. Forskellene kan også skabe adgangsbarrierer for nye virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter som defineret i direktiv (EU) 2018/1972 ("operatør"). Disse forskelle kan også blokere for nye forretningsmuligheder, hvilket hindrer udviklingen af et indre marked for brug og etablering af fysisk infrastruktur til net med meget høj kapacitet. Desuden dækker de foranstaltninger, der er meddelt i de nationale køreplaner og gennemførelsesrapporter, som medlemsstaterne har vedtaget i henhold til Kommissionens henstilling (EU) 2020/1307³⁵, ikke alle områder af direktiv 2014/61/EU, og de forskellige spørgsmål behandles ikke alle på en konsekvent og fuldstændig måde. Dette til trods for, hvor vigtigt det er at træffe foranstaltninger i hele udrulningsprocessen og på tværs af alle sektorer for at opnå en sammenhængende og betydelig virkning.
- (11) Denne forordning tager sigte på at styrke og harmonisere en række rettigheder og -forpligtelser på EU-plan for at fremskynde udrulningen af net med meget høj kapacitet og fremme koordineringen mellem forskellige sektorer. På grund af den vedvarende fragmentering af markederne for elektronisk kommunikation i særskilte nationale markeder kan virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, ikke opnå stordriftsfordele. Dette kan have en stærk virkning på grænseoverskridende handel og levering af tjenesteydelser, da mange tjenester kun kan leveres, hvis der er etableret et net med tilstrækkelig høj kapacitet i hele Unionen. Selv om denne forordning sikrer mere lige vilkår, forhindrer den ikke, at der gennemføres nationale foranstaltninger, der er i overensstemmelse med EU-retten, og som har til formål at fremme delt brug af eksisterende fysisk infrastruktur eller muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur ved at supplere de rettigheder og forpligtelser, der fastsættes i denne forordning. Medlemsstaterne kan f.eks. udvide bestemmelserne om koordinering af anlægsarbejder til også at omfatte privatfinansierede projekter eller kræve, at der gives flere oplysninger om fysisk infrastruktur eller planlagte anlægsarbejder til et centralt informationssted i elektronisk format, forudsat at de ikke krænker EU-retten, herunder bestemmelserne i denne forordning.
- (12) Af hensyn til retssikkerheden, herunder vedrørende specifikke reguleringsmæssige foranstaltninger, der indføres i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, afsnit II, kapitel

³⁵ Kommissionens henstilling (EU) 2020/1307 af 18. september 2020 om en fælles EU-værktøjskasse til at reducere omkostningerne ved udrulning af net med meget høj kapacitet og sikre rettidig og investeringsvenlig adgang til 5G-radiofrekvenser med henblik på at fremme konnektivitet til støtte for den økonomiske genopretning efter covid-19-krisen i Unionen (EUT L 305 af 21.9.2020, s. 33).

II-IV, og direktiv 2002/77/EF³⁶, bør bestemmelserne i disse direktiver have forrang for nærværende forordning.

- (13) Det kan være betydelig mere effektivt for operatører, navnlig nyttilkomne, at genbruge eksisterende fysisk infrastruktur, herunder infrastruktur, der tilhører andre forsyningsvirksomheder, til at etablere net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter. Dette er navnlig tilfældet i områder, hvor der ikke findes egnede elektroniske kommunikationsnet, eller hvor det måske ikke er økonomisk gennemførligt at bygge ny fysisk infrastruktur. Desuden kan synergier mellem forskellige sektorer i væsentlig grad mindske behovet for anlægsarbejder i forbindelse med etablering af net med meget høj kapacitet. Genbrug af infrastruktur kan også reducere de sociale og miljømæssige omkostninger, der er forbundet med disse arbejder, såsom forurening, støj og trafikpropper. Denne forordning bør derfor finde anvendelse ikke alene på operatører, men også på ejere af vidtstrakt og allestedsnærværende fysisk infrastruktur eller indehavere af rettigheder til brug af sådan infrastruktur, der kan huse elementer af elektroniske kommunikationsnet, f.eks. fysiske net til el-, gas- eller vandforsyning, kloakerings- og dræningssystemer samt opvarmning og transport. Når der er tale om rettighedshavere, ændrer dette ikke tredjemands ejendomsret.
- (14) For at fremme etableringen af elektroniske net med meget høj kapacitet på det indre marked bør denne forordning fastsætte retten for virksomheder, der udbyder offentlige elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter, (herunder virksomheder af offentlig karakter) til at få adgang til fysisk infrastruktur, uanset dens placering, på fair og rimelige vilkår, der er i overensstemmelse med den normale udøvelse af ejendomsretten. Forpligtelsen til at give adgang til fysisk infrastruktur bør ikke berøre rettighederne for ejeren af den grund eller den bygning, hvor infrastrukturen er placeret.
- (15) I betragtning af den hurtige fremvækst af udbydere af trådløs fysisk infrastruktur, bl.a. "tårnvirksomheder", og deres stadig vigtigere rolle som udbydere af adgang til fysisk infrastruktur, der er egnet til at installere elementer af trådløse elektroniske kommunikationsnet, f.eks. 5G-net, bør definitionen af "netoperatør" udvides, så den ud over at omfatte virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, og operatører af andre typer net såsom transport-, gas- eller elektricitetsnet, også omfatter virksomheder, der udbyder tilhørende faciliteter, og som således bliver omfattet af alle de forpligtelser og fordele, der fastsættes i forordningen, undtagen bestemmelserne om bygningsintern fysisk infrastruktur og adgang.
- (16) Da nettenes fysiske faciliteter ikke adskiller sig væsentligt fra hinanden, kan de ofte huse en bred vifte af elementer af elektroniske kommunikationsnet samtidig, uden at dette påvirker den primære tjeneste og med minimale tilpasningsomkostninger. Det drejer sig bl.a. om elementer, der kan levere bredbåndsadgangstjenester med hastigheder på mindst 100 Mbps i overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet. Derfor kan fysisk infrastruktur, der alene har til formål at huse andre elementer i et net uden i sig selv at blive et aktivt element i nettet, som f.eks. sort fiber, i princippet anvendes til at huse elektroniske kommunikationskabler, elektronisk kommunikationsudstyr eller ethvert andet element i elektroniske kommunikationsnet uanset infrastrukturens aktuelle anvendelse, de gældende

³⁶ Kommissionens direktiv 2002/77/EF af 16. september 2002 om konkurrence på markederne for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester ([EFT L 249 af 17.9.2002, s. 21](#)).

ejendomsforhold, forudsat at ejeren af infrastrukturen ikke har sikkerhedsmæssige bekymringer, og at dennes fremtidige forretningsinteresser ikke lider skade. Den fysiske infrastruktur i offentlige elektroniske kommunikationsnet kan i princippet også anvendes til at huse elementer af andre net. Derfor kan operatører af offentlige elektroniske kommunikationsnet i relevante tilfælde give adgang til deres net, således at der kan etableres andre net. Uden at det berører den specifikke almene interesse, der knytter sig til varetagelsen af den primære tjeneste, bør synergivirkninger mellem netoperatører samtidig fremmes for at bidrage til at opfylde de digitale mål, der er fastsat i afgørelse (EU) 2022/2481.

- (17) Fysiske infrastrukturelementer, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer, kan, selv når de ikke er en del af et net, også huse elementer af elektroniske kommunikationsnet og bør, bortset fra i begrundede undtagelsestilfælde, gøres tilgængelige for at lette installationen af netelementer i net med meget høj kapacitet, navnlig trådløse net. Eksempler på fysiske infrastrukturelementer er bygninger eller adgangsveje til bygninger og alle andre aktiver, herunder gadeinventar, som f.eks. lysmaster, gadeskilte, trafiklys, reklameskilte, bus- og sporvejsstoppesteder og metrostationer. Det er op til medlemsstaterne at identificere bestemte bygninger, der ejes eller kontrolleres af offentlige myndigheder på deres områder, og for hvilke der ikke kan pålægges adgangsforsikringer, f.eks. på grund af arkitektonisk, historisk eller religiøs værdi eller naturværdi.
- (18) Denne forordning bør ikke berøre eventuelle særlige beskyttelsesforanstaltninger, der er nødvendige for at garantere sikkerheden og folkesundheden samt netsikkerheden og nettenes integritet særlig for så vidt angår kritisk infrastruktur som defineret i national ret, og for at sikre, at netoperatørens primære tjeneste ikke påvirkes, navnlig i net, der anvendes til levering af drikkevand. Generelle regler i national lovgivning, der forbyder netoperatører at forhandle aftaler om adgang til fysisk infrastruktur for virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter, kan imidlertid forhindre, at der skabes et marked for adgang til fysisk infrastruktur. Sådanne generelle regler bør derfor ophæves. Samtidig bør de foranstaltninger, der fastsættes i denne forordning, ikke forhindre medlemsstaterne i at give forsyningsvirksomheder et incitament til at give adgang til deres infrastruktur ved at bestemme, at indtægter fra en sådan adgang udelukkes fra grundlaget for beregningen af slutbrugertakster for deres primære aktivitet eller aktiviteter i overensstemmelse med gældende EU-ret.
- (19) Af hensyn til retssikkerheden og for at undgå uforholdsmæssigt store byrder for netoperatørerne som følge af den samtidige anvendelse af to forskellige ordninger for adgang til den samme fysiske infrastruktur bør fysisk infrastruktur, der er omfattet af adgangsforsikringer pålagt af de nationale tilsynsmyndigheder i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, eller adgangsforsikringer, der følger af anvendelsen af Unionens statsstøtteregler, ikke være omfattet af adgangsforsikringerne i nærværende forordning, så længe de andre adgangsforsikringer fortsat er gældende. Forordningen bør dog finde anvendelse, når en national tilsynsmyndighed har pålagt en adgangsforsikring i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, som begrænser den brug, der kan gøres af den pågældende fysiske infrastruktur. Dette kan f.eks. forekomme, når en operatør, der planlægger at tilslutte basisstationer, anmoder om adgang til

eksisterende fysisk infrastruktur, der er omfattet af adgangsforpligtelser vedrørende engrosmarkedet for dedikeret kapacitet³⁷.

- (20) For at sikre proportionalitet og bevare incitamenterne til investeringer bør netoperatører og offentlige organer have ret til at nægte adgang til en bestemt fysisk infrastruktur af objektive og begrundede kriterier. Navnlig kan en fysisk infrastruktur, hvortil der anmodes om adgang, være teknisk uegnet på grund af særlige omstændigheder eller på grund af mangel på tilgængelig plads eller fremtidige behov for plads, der er tilstrækkeligt dokumenteret i f.eks. offentligt tilgængelige investeringsplaner. For at sikre proportionalitet og bevare incitamenterne til investeringer har netoperatører og offentlige organer lov til at nægte adgang til en bestemt fysisk infrastruktur. For at undgå eventuel konkurrencefordrejning eller eventuelt misbrug af betingelserne for at nægte adgang bør et sådant afslag være behørigt begrundet og baseret på objektive og detaljerede kriterier. Det anses f.eks. ikke for en objektiv begrundelse, hvis en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, har etableret fysisk infrastruktur ved hjælp af koordinering af anlægsarbejder med en anden netoperatør, der ikke er operatør af elektroniske kommunikationsnet, og nægter at give adgang hertil på grund af en påstået mangel på plads til at huse elementer af net med meget høj kapacitet, der skyldes beslutninger truffet af en virksomhed, som er under dens kontrol. I et sådant tilfælde kan der opstå konkurrencefordrejning, hvis der ikke findes andre net med meget høj kapacitet i det område, som anmodningen om adgang vedrører. Ligeledes kan delt brug af infrastruktur under særlige omstændigheder gå ud over sikkerheden og folkesundheden samt netsikkerheden og nettenes integritet og sikkerhed, bl.a. for så vidt angår kritisk infrastruktur, eller udgøre en risiko for leveringen af de ydelser, der primært leveres via samme infrastruktur. Hvis netoperatøren allerede tilbyder andre tilgængelige midler til fysisk adgang til elektroniske kommunikationsnet i engrosledet, der opfylder den adgangssøgendes behov, såsom sort fiber eller ubundet adgang til fiber, kan adgang til den underliggende fysiske infrastruktur desuden have en negativ økonomisk virkning på netoperatørens forretningsmodel, navnlig for operatører, der kun er aktive på engrosmarkedet, og på investeringsincitamenterne. Det kan også skabe risiko for ineffektiv duplikering af netelementer. Ved vurderingen af, om vilkårene og betingelserne for sådanne alternative former for fysisk adgang i engrosledet er fair og rimelige, bør der bl.a. tages hensyn til den underliggende forretningsmodel for den virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og behovet for at undgå at styrke nogen af parternes eventuelle stærke markedsposition.
- (21) Når en operatør anmoder om adgang i et bestemt område, bør netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, lette genbrug af eksisterende fysisk infrastruktur ved at udarbejde et tilbud om delt brug af deres faciliteter på fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, medmindre det afslås at give adgang af objektive grunde. Offentlige organer bør også være forpligtet til at tilbyde adgang på ikke-diskriminerende vilkår og betingelser. Afhængigt af omstændighederne kan de betingelser, hvorunder en sådan adgang gives, være påvirket af flere faktorer, herunder: i) eventuelle yderligere vedligeholdelses- og

³⁷ Kommissionens henstilling (EU) 2020/2245 af 18. december 2020 om relevante produkt- og tjenestemarkeder inden for den elektroniske kommunikationssektor, der kan forhåndsreguleres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation, 18.12.2020, C(2020) 8750 (EUT L 439 af 29.12.2020, s. 23).

tilpasningsomkostninger, ii) eventuelle forebyggende sikkerhedsforanstaltninger, der skal træffes for at begrænse negative virkninger for netsikkerheden og nettenes integritet, iii) eventuelle særlige ansvarsordninger i tilfælde af skader, iv) anvendelsen af offentlig støtte af en enhver art, der ydes til anlæg af infrastrukturen, herunder vilkår og betingelser, der er knyttet specifikt til støtten eller er fastsat i national ret i overensstemmelse med EU-retten, v) evnen til at levere eller stille infrastrukturkapacitet til rådighed for at opfylde forpligtelser til offentlig tjeneste og vi) eventuelle begrænsninger, der følger af nationale bestemmelser med sigte på at beskytte miljøet, folkesundheden og den offentlige sikkerhed eller for at opfylde målene for fysisk planlægning.

- (22) Investeringer i fysisk infrastruktur i offentlige elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter bør bidrage direkte til at nå de mål, der er fastsat i afgørelse (EU) 2022/2481, og undgå opportunistisk adfærd. Inden der pålægges forpligtelser til at give adgang til eksisterende fysisk infrastruktur eller til at koordinere anlægsarbejder, bør en række faktorer derfor tages i betragtning, f.eks. i) disse investeringers økonomiske rentabilitet baseret på deres risikoprofil, ii) en eventuel tidsplan for investeringens afkast, iii) eventuelle virkninger, som adgangen har for konkurrencen i efterfølgende led og dermed for priserne og investeringsafkastet, iv) en eventuel afskrivning af netaktiverne på det tidspunkt, hvor der anmodes om adgang, v) eventuelle forretningsmodeller, der danner grundlag for investeringen, navnlig i den fysiske infrastruktur, der anvendes til at levere tjenester i net med meget høj kapacitet og vi) eventuelle muligheder, den adgangssøgende tidligere har haft for at etablere infrastruktur i fællesskab med andre.
- (23) Offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, kan mangle tilstrækkelige ressourcer, tilstrækkelig erfaring eller den nødvendige tekniske viden til at føre forhandlinger med operatører om adgang. For at lette adgangen til disse offentlige organers fysiske infrastruktur kunne der udpeges et organ til at koordinere anmodninger om adgang, yde juridisk og teknisk rådgivning med henblik på forhandling af adgangsvilkår og -betingelser og gøre relevante oplysninger om en sådan fysisk infrastruktur tilgængelige via et centralt informationssted. Koordineringsorganet kunne også bistå offentlige organer ved at udarbejde standardkontrakter og overvåge resultatet og varigheden af proceduren for anmodning om adgang. Det kunne desuden hjælpe, hvis der opstår tvister om adgang til fysisk infrastruktur, som offentlige organer ejer eller kontrollerer.
- (24) For at sikre en ensartet fremgangsmåde i alle medlemsstater kan Kommissionen i tæt samarbejde med Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC) udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om adgang til fysisk infrastruktur, herunder, men ikke kun, om anvendelsen af fair og rimelige betingelser. I forbindelse med denne vejledning bør der tages behørigt hensyn til interessenterne og de nationale tvistbilæggelsesorganers synspunkter.
- (25) Operatørerne bør have adgang til et minimum af oplysninger om fysisk infrastruktur og planlagte anlægsarbejder i etableringsområdet. Dette vil sætte dem i stand til effektivt at planlægge etableringen af net med meget høj kapacitet og sikre den mest effektive udnyttelse af eksisterende fysisk infrastruktur, der egner sig til udrulning af sådanne net, samt planlagte anlægsarbejder. Et sådant minimum af oplysninger er en forudsætning for, at operatørerne kan vurdere potentialet for udnyttelse af den eksisterende fysiske infrastruktur eller for koordinering af de planlagte anlægsarbejder i et bestemt område, og for at de kan begrænse skaderne på eksisterende fysisk

infrastruktur. I betragtning af antallet af interessenter, der er involveret i offentligt og privat finansierede anlægsarbejder samt eksisterende eller planlagt fysisk infrastruktur, og for at lette adgangen til disse oplysninger (på tværs af sektorer og grænser) bør netoperatørerne og de offentlige organer, der er pålagt transparensforpligtelser, proaktivt (snarere end efter anmodning) stille sådanne minimumsoplysninger til rådighed via et centralt informationssted og holde dem ajour. Dette vil forenkle forvaltningen af anmodninger om adgang til sådanne oplysninger og gøre det muligt for operatørerne at tilkendegive deres interesse i at få adgang til fysisk infrastruktur eller koordinere anlægsarbejder, hvor tidsplanen er afgørende. Minimumsoplysningerne om planlagte anlægsarbejder bør stilles til rådighed via et centralt informationssted, så snart de er tilgængelige for den pågældende netoperatør, og under alle omstændigheder og når der kræves tilladelse, senest tre måneder før ansøgningen om tilladelse indgives første gang til de kompetente myndigheder.

- (26) Minimumsoplysningerne bør straks gøres tilgængelige via det centrale informationssted på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår, således at operatørerne kan indgive deres anmodninger om oplysninger. Det centrale informationssted bør bestå af en database med oplysninger i elektronisk format, hvor der er adgang til oplysningerne, og hvor der kan indgives anmodninger online ved hjælp af digitale værktøjer såsom websider, digitale applikationer og digitale platforme. Adgangen til oplysninger kan begrænses af hensyn til netsikkerheden og nettenes integritet, særlig for så vidt angår kritisk infrastruktur, og den nationale sikkerhed, eller for at beskytte legitime drifts- og forretningshemmeligheder. Det centrale informationssted behøver ikke at hoste oplysningerne, når blot det sikrer, at der er links til andre digitale værktøjer såsom webportaler, digitale platforme eller digitale applikationer, hvor oplysningerne opbevares. Det centrale informationssted kan tilbyde yderligere funktioner, f.eks. adgang til yderligere oplysninger eller støtte til processen i forbindelse med anmodninger om adgang til eksisterende fysisk infrastruktur eller til koordinering af anlægsarbejder.
- (27) Hvis anmodningen er rimelig, og navnlig hvis det er nødvendigt i forbindelse med delt brug af eksisterende fysisk infrastruktur eller for at koordinere anlægsarbejder, bør operatørerne desuden gives mulighed for at foretage anlægsopmålinger og anmode om oplysninger om planlagte anlægsarbejder på transparente, forholdsmæssige og ikkediskriminerende betingelser, og uden at dette dog berører de beskyttelsesforanstaltninger, der er vedtaget af hensyn til netsikkerheden og nettenes integritet samt beskyttelse af fortroligheden og drifts- og forretningshemmeligheder.
- (28) Der bør tilskyndes til øget transparens vedrørende planlagte anlægsarbejder via centrale informationssteder. Dette kan gøres let ved at lede operatørerne hen til sådanne oplysninger, når de foreligger. Målet om øget transparens bør også gennemføres ved at fastsætte, at en operatør skal offentliggøre oplysninger om planlagte anlægsarbejder via et centralt informationssted, før vedkommende kan ansøge om tilladelse til disse anlægsarbejder.
- (29) Den skønsbeføjelse, som medlemsstaterne har til at tildele det centrale informationssteds opgaver til mere end ét kompetent organ, bør ikke påvirke organernes evne til effektivt at varetage disse opgaver. Hvis der oprettes mere end ét centralt informationssted i en medlemsstat, bør der være et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt bestående af en fælles brugergrænseflade, der sikrer uhindret elektronisk adgang til alle de centrale informationssteder. Det centrale informationssted bør være fuldt digitaliseret og give nem adgang til de relevante digitale værktøjer. Dette vil gøre det muligt for netoperatører og offentlige organer at udøve deres rettigheder og

overholde de forpligtelser, der fastsættes i denne forordning. Dette omfatter hurtig adgang til minimumsoplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur og planlagte anlægsarbejder, elektroniske administrative procedurer for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder samt de gældende betingelser og procedurer. Som en del af disse minimumsoplysninger bør det centrale informationssted give adgang til georefererede oplysninger om placeringen af eksisterende fysisk infrastruktur og planlagte anlægsarbejder. For at lette dette bør medlemsstaterne stille automatiserede digitale værktøjer til rådighed til indgivelse af georefererede oplysninger og konverteringsværktøjer til de understøttede dataformater. Disse kan stilles til rådighed for netoperatører og offentlige organer, der har ansvaret for at levere disse oplysninger via det centrale informationssted. Hvis georefererede lokaliseringsoplysninger er tilgængelige via andre digitale værktøjer såsom Inspire-geoportalen i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF³⁸, kan det centrale informationssted desuden give brugervenlig adgang til disse oplysninger.

- (30) For at sikre proportionalitet og sikkerhed bør kravet om at give oplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur via det centrale informationssted kunne fraviges af samme grunde som dem, der berettiger afslag på en anmodning om adgang. Desuden kan det i helt særlige tilfælde være uforholdsmæssigt krævende eller dyrt for netoperatører og offentlige organer at stille oplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur til rådighed via det centrale informationssted. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis de relevante aktiver endnu ikke er kortlagt, og det ville være meget dyrt at foretage en sådan kortlægning, eller hvis antallet af anmodninger om adgang forventes at være meget lavt i visse områder af en medlemsstat eller i forbindelse med en bestemt fysisk infrastruktur. Hvis en detaljeret cost-benefit-analyse viser, at det er uforholdsmæssigt dyrt at stille bestemte oplysninger til rådighed, bør netoperatører og offentlige organer ikke være forpligtet til at gøre dette. Medlemsstaterne bør gennemføre en sådan detaljeret cost-benefit-analyse baseret på en høring af interessenter om efterspørgslen efter adgang til eksisterende fysisk infrastruktur, og analysen bør ajourføres jævnlige. Høringsprocessen og resultatet heraf bør offentliggøres, og Kommissionen bør underrettes om, hvilken fysisk infrastruktur der skal undtages fra kravet om at stille oplysninger til rådighed.
- (31) For at sikre konsekvens bør de kompetente organer, der varetager funktionen som centralt informationssted, de nationale tilsynsmyndigheder, der varetager deres opgaver i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, eller andre kompetente myndigheder såsom nationale, regionale eller lokale myndigheder med ansvar for matrikelregistre eller gennemførelsen af direktiv 2007/2/EF (Inspire), alt efter hvad der er relevant, rådføre sig med og samarbejde med hinanden. Formålet med dette samarbejde bør være at minimere indsatsen for at opfylde transparensforpligtelserne for netoperatører og offentlige myndigheder, herunder de virksomheder, der er udpeget som udbydere med en stærk markedsposition ("SMP-udbydere"), med henblik på at stille oplysninger om deres fysiske infrastruktur til rådighed. Hvis der kræves et andet datasæt om SMP-udbyderens fysiske infrastruktur, bør et sådant samarbejde resultere i, at der etableres nyttige indbyrdes forbindelser og synergier mellem den SMP-relaterede database og det centrale informationssted og fælles praksis, hvor indsatsen står i et rimeligt forhold til formålet, vedrørende dataindsamling og tilrådighedsstillelse af data med henblik på at opnå let sammenlignelige resultater. Samarbejdet bør også sigte mod at lette adgangen til oplysninger om fysisk infrastruktur under hensyntagen til de nationale

³⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) (EUT L 108 af 25.4.2007, s. 1).

forhold. Hvis de reguleringsmæssige forpligtelser ændres eller trækkes tilbage, bør de berørte parter kunne nå til enighed om, hvordan indsamlingen og tilrådighedsstillelsen af oplysninger om fysisk infrastruktur bedst tilpasses de nye krav.

- (32) Kravet om transparens i forbindelse med koordinering af anlægsarbejder bør kunne fraviges for anlægsarbejder, der udføres af hensyn til den nationale sikkerhed eller i en nødsituation. Dette omfatter f.eks. anlægsarbejder, der udføres for at afhjælpe risici for farer for offentligheden og er nødvendige for at garantere sikkerheden i infrastrukturen og de tilhørende faciliteter eller nedrive dem, fordi de er berørt af forringelsesprocesser forårsaget af ødelæggende naturlige eller menneskelige faktorer. Af transparens hensyn bør medlemsstaterne underrette Kommissionen om, hvilke typer anlægsarbejder der er omfattet af disse omstændigheder, og offentliggøre oplysningerne via et centralt informationssted.
- (33) For at sikre betydelige besparelser og minimere ulemperne for områder, der er berørt af etableringen af nye elektroniske kommunikationsnet, bør reguleringsmæssige begrænsninger, der som hovedregel forhindrer forhandlinger mellem netoperatører om aftaler om koordinering af anlægsarbejder med henblik på etablering af net med meget høj kapacitet, forbydes. Hvad angår anlægsarbejder, der ikke finansieres med offentlige midler, bør denne forordning ikke berøre netoperatørernes mulighed for at indgå samarbejdsaftaler om anlægsarbejder i overensstemmelse med deres egne investerings- og forretningsplaner og deres foretrukne tidsplan.
- (34) Medlemsstaterne bør maksimere resultaterne af anlægsarbejder, der helt eller delvist finansieres med offentlige midler, ved at udnytte de positive eksterne virkninger af disse arbejder på tværs af sektorer og sikre lige muligheder for at dele den tilgængelige og planlagte fysiske infrastruktur til etablering af net med meget høj kapacitet. Hovedformålet med anlægsarbejder, der finansieres med offentlige midler, bør ikke påvirkes negativt. Rettidige og rimelige anmodninger om koordinering af etableringen af elementer af net med meget høj kapacitet bør imidlertid imødekommes af den netoperatør, der direkte eller indirekte (f.eks. gennem en underleverandør) udfører de pågældende anlægsarbejder, på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår. F.eks. bør den anmodende operatør dække eventuelle yderligere omkostninger, herunder omkostninger som følge af forsinkelser, og begrænse ændringerne af de oprindelige planer til et minimum. Sådanne bestemmelser bør ikke berøre medlemsstaternes ret til at reservere kapacitet til elektroniske kommunikationsnet, selv om der ikke foreligger konkrete anmodninger. Dette vil gøre det muligt for medlemsstaterne at imødekomme fremtidig efterspørgsel efter fysisk infrastruktur for at maksimere værdien af anlægsarbejder eller at vedtage foranstaltninger, der giver operatører af andre typer net, såsom transport, gas eller elektricitet, tilsvarende rettigheder til at koordinere anlægsarbejder.
- (35) I nogle tilfælde, navnlig i forbindelse med etablering af net i landdistrikter, afsidesliggende eller tyndt befolkede områder, kan forpligtelsen til at koordinere anlægsarbejder bringe den finansielle rentabilitet af sådanne net i fare og i sidste ende fjerne incitamentet til at foretage investeringer på markedsvilkår. Derfor kan en anmodning til en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet til koordinering af anlægsarbejder, under særlige omstændigheder betragtes som urimelig. Dette bør navnlig være tilfældet, hvis den anmodende virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, ikke har erklæret, at den har til hensigt at etablere net med meget høj kapacitet i det pågældende område (enten som en nyetablering, en opgradering eller en udvidelse af et net), selv om der er udarbejdet en prognose eller offentliggjort

en opfordring til at erklære en sådan hensigt til at etablere net med meget høj kapacitet i udpegede områder (i henhold til artikel 22 i direktiv (EU) 2018/1972) eller gennemført en offentlig høring i henhold til Unionens statsstøtteregler. Hvis der er gennemført mere end en af sådanne prognoser, indkaldelser af hensigtserklæringer og/eller offentlige høringer, bør kun den manglende interessetilkendegivelse ved den seneste lejlighed, der dækker den periode, hvor der anmodes om koordinering af anlægsarbejder, tages i betragtning. For at sikre, at der er mulighed for at få adgang til den etablerede infrastruktur i fremtiden, bør den virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og som udfører anlægsarbejderne, garantere, at den vil etablere fysisk infrastruktur med tilstrækkelig kapacitet under hensyntagen til Kommissionens vejledning. Dette berører ikke de regler og betingelser, der er knyttet til tildelingen af offentlige midler og anvendelsen af statsstøttereglerne.

- (36) For at sikre en ensartet fremgangsmåde kan Kommissionen i tæt samarbejde med Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC) udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om koordinering af anlægsarbejder, bl.a. om omkostningsfordelingen. I forbindelse med denne vejledning bør der tages behørigt hensyn til interessenternes og de nationale tvistbilægelsesorganers synspunkter.
- (37) En effektiv koordinering kan bidrage til at reducere omkostningerne samt forsinkelser og afbrydelser i netetableringen, der kan opstå som følge af problemer på stedet. Et eksempel på, hvor koordinering af anlægsarbejder kan give klare fordele, er tværsektorielle projekter til etablering af 5G-korridorer langs transportveje såsom veje, jernbaner og indre vandveje. Disse projekter kan også ofte kræve koordinering af udformningen eller fælles udformning baseret på et tidligt samarbejde mellem projektdeltagerne. Som led i den fælles udformning kan de berørte parter på forhånd aftale, hvordan etableringen af fysisk infrastruktur skal forløbe, og hvilken teknologi og hvilket udstyr der skal anvendes, inden koordineringen af anlægsarbejder finder sted. Anmodningen om koordinering af anlægsarbejder bør derfor indgives så hurtigt som muligt.
- (38) For at beskytte nationale interesser og Unionens almene interesser kan det være nødvendigt at gøre etablering af forskellige elementer af elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter betinget af en række forskellige tilladelser. Disse kan omfatte grave-, bygge-, byplanlægnings- og miljøtilladelser og andre tilladelser samt anlægsrettigheder. Antallet af tilladelser og anlægsrettigheder, der kræves til etablering af forskellige typer elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter, og den lokale karakter af etableringen kan indebære, at der anvendes forskellige procedurer og betingelser, hvilket kan skabe vanskeligheder i forbindelse med etableringen af nettet. For at lette etableringen bør alle regler for de betingelser og procedurer, der gælder for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder, strømlines og være konsekvente på nationalt plan. Selv om den enkelte kompetente myndighed bevarer retten til at blive inddraget og fastholder sin beslutningskompetence i overensstemmelse med nærhedsprincippet, bør alle oplysninger om procedurerne og de almindelige betingelser for udstedelse af tilladelser til anlægsarbejder og anlægsrettigheder være tilgængelige via centrale informationssteder. Dette kan mindske kompleksiteten og øge effektiviteten og transparensen for alle operatører, navnlig nytilkomne eller mindre operatører, som hidtil ikke har været aktive i det pågældende område. Desuden bør operatørerne have ret til at indgive deres ansøgninger om tilladelser og anlægsrettigheder i elektronisk

format via et centralt informationssted. De bør også have adgang til oplysninger i elektronisk format om status for behandlingen af deres anmodninger, og om hvorvidt anmodningerne er blevet imødekommet eller afvist.

- (39) Tilladelsesprocedurerne bør ikke udgøre hindringer for investeringer eller skade det indre marked. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at der senest fire måneder efter modtagelsen af en fuldstændig ansøgning om tilladelse til etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter træffes afgørelse om, hvorvidt der skal gives tilladelse eller ej. Dette berører ikke andre specifikke frister eller forpligtelser, der fastsættes med henblik på en korrekt gennemførelse af proceduren for udstedelse af tilladelser i overensstemmelse med national ret eller EU-retten. De kompetente myndigheder bør ikke begrænse eller hindre etableringen af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter eller gøre den mindre økonomisk attraktiv. De bør navnlig ikke forhindre, at procedurerne for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder gennemføres parallelt, hvor det er muligt, eller kræve, at operatørerne indhenter én type tilladelse, før de kan ansøge om andre typer tilladelser. De kompetente myndigheder bør begrunde alle afslag på at udstede tilladelser eller anlægsrettigheder, der hører under deres kompetence på grundlag af objektive, transparente, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede betingelser.
- (40) For at undgå unødige forsinkelser skal de kompetente myndigheder fastslå, om en anmodning om tilladelse er fuldstændig, senest 15 dage efter modtagelsen heraf. Anmodningen om tilladelse bør betragtes som fuldstændig, medmindre den kompetente myndighed opfordrer ansøgeren til at fremlægge manglende oplysninger inden for denne frist. Af hensyn til ligebehandling og transparens bør de kompetente myndigheder ikke anse anmodninger om tilladelse til anlægsarbejder for at være antagelige, hvis de minimumsoplysninger, der kræves i henhold til denne forordning, ikke er gjort tilgængelige via et centralt informationssted, senest tre måneder før den første anmodning om tilladelse indgives til de kompetente myndigheder. Hvis der ud over tilladelser kræves anlægsrettigheder til etablering af elementer af net med meget høj kapacitet, bør de kompetente myndigheder uanset artikel 43 i direktiv (EU) 2018/1972 udstede sådanne anlægsrettigheder senest fire måneder efter modtagelsen af anmodningen. Andre anlægsrettigheder, der ikke er nødvendige i forbindelse med tilladelser til anlægsarbejder, bør fortsat udstedes inden for seks måneder i overensstemmelse med artikel 43 i direktiv (EU) 2018/1972. Operatører, der lider skade, fordi en kompetent myndighed ikke har udstedt tilladelser eller anlægsrettigheder inden for de gældende frister, bør have ret til erstatning.
- (41) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af artikel 7 i denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011³⁹. De undtagelser fra kravet om tilladelser, der fastsættes på EU-plan ved hjælp af en gennemførelsesretsakt, kan finde anvendelse på forskellige kategorier af infrastruktur (f.eks. master, antenner, pæle og underjordiske kabler) på nærmere angivne betingelser, for hvilke der som udgangspunkt kan kræves byggetilladelser, gravetilladelser eller andre typer tilladelser. De kan også finde anvendelse på tekniske opgraderinger af eksisterende vedligeholdelsesarbejder eller anlæg og mindre anlægsarbejder såsom rendegravning og fornyelse af tilladelser.

³⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (42) Initiativer til modernisering og forbedring af administrativ praksis på nationalt plan har vist, at det er nødvendigt at opstille principper for administrativ forenkling for at sikre, at procedurerne for udstedelse af sådanne tilladelser og anlægsrettigheder afsluttes inden for rimelige frister. Blandt andet bør forpligtelsen til at indhente forudgående tilladelse begrænses til tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt, og der bør indføres et princip om, at ansøgninger, som myndighederne ikke har besvaret efter en bestemt periode, anses for stiltiende godkendt. Desuden bør de kategorier af etablering af infrastruktur, der er undtaget fra kravet om tilladelse i henhold til EU-retten, ikke længere være omfattet af et krav om tilladelse i henhold til national ret.
- (43) For at lette etableringen af elementer af net med meget høj kapacitet bør et eventuelt gebyr i forbindelse med en tilladelse, bortset fra anlægsrettigheder, begrænses til administrationsomkostningerne i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om tilladelse i overensstemmelse med principperne i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/1972. Med hensyn til anlægsrettigheder finder bestemmelserne i artikel 42 og 43 i direktiv (EU) 2018/1972 anvendelse.
- (44) For at nå målene i afgørelse (EU) 2022/2481 skal alle slutbrugere på et fast sted senest i 2030 være forbundet til et gigabitnet frem til nettermineringspunktet, og alle befolkede områder skal være dækket af næste generation af trådløse højhastighedsnet med en ydeevne, der mindst svarer til 5G, i overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet. Det bør gøres lettere at levere gigabitforbindelser helt ud til slutbrugeren, navnlig gennem fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur. Installation af små kabelkanaler under opførelsen af en bygning medfører kun begrænsede meromkostninger, mens udrustning af eksisterende bygninger med gigabitinfrastruktur kan udgøre en betydelig del af omkostningerne ved at etablere et gigabitnet. Derfor bør alle nye bygninger eller bygninger, der gennemgår større renoveringsarbejder, udstyres med fysisk infrastruktur og bygningsinterne fiberledningsnet, så slutbrugere kan tilsluttes netforbindelser med gigabithastigheder. Nye flerfamiliehuse og flerfamiliehuse, der gennemgår større renoveringsarbejder, bør også udstyres med et adgangspunkt, der er tilgængeligt for en eller flere virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet. Endvidere bør bygherrerne sørge for, at der lægges tomme kabelkanaler fra hver bolig til adgangspunktet i eller uden for flerfamiliehuset. Større renoveringsarbejder i eksisterende bygninger på slutbrugerens område med henblik på forbedring af den energimæssige ydeevne (i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU)⁴⁰ giver mulighed for også at udstyre disse bygninger med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, bygningsinterne fiberledningsnet og, for flerfamiliebygninger, et adgangspunkt.
- (45) Der kan være tilfælde, hvor omkostningerne ved at udstyre en bygning med en fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, et adgangspunkt eller bygningsinterne fiberledningsnet anses for at være uforholdsmæssigt høje, navnlig for nye enfamiliehuse eller bygninger, der gennemgår større renoveringsarbejder. Vurderingen kan være baseret på objektive grunde såsom skræddersyede omkostningsoverslag, økonomiske årsager knyttet til stedet, bevarelse af den bymæssige kulturarv eller miljømæssige årsager (f.eks. for særlige kategorier af monumenter).
- (46) Potentielle købere og lejere bør kunne identificere bygninger, der er udstyret med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, et adgangspunkt og bygningsinterne

⁴⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (EUT L 153 af 18.6.2010, s. 13).

fiberledningsnet, og som derfor har et betydeligt potentiale for omkostningsbesparelser. Der bør også tilskyndes til, at bygninger gøres fiberklar. Medlemsstaterne bør derfor udvikle et obligatorisk "fiberklar"-mærke til bygninger, der er udstyret med en sådan infrastruktur, et adgangspunkt og bygningsinterne fiberledningsnet i overensstemmelse med denne forordning.

- (47) Virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og som etablerer gigabitnet i et bestemt område, kan opnå betydelige stordriftsfordele, hvis de kan slutte deres net til bygningernes adgangspunkter, idet de anvender eksisterende fysisk infrastruktur og genetablerer det berørte område. Dette bør være muligt, uanset om en abonnent udtrykkeligt har tilkendegivet interesse for tjenesten på det pågældende tidspunkt, og forudsat at privat ejendom påvirkes mindst muligt. Når nettet er sluttet til adgangspunktet, er det langt billigere at forbinde en ny kunde, især hvis der er adgang til et fiberklart vertikalt segment i bygningen. Dette mål er også opfyldt, hvis selve bygningen allerede er udstyret med et gigabitnet, og alle udbydere af et offentligt kommunikationsnet, der har en aktiv abonnent i bygningen, gives adgang til det bygningsinterne net på transparente, forholdsmæssige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser. Dette kan navnlig være tilfældet i medlemsstater, som har truffet foranstaltninger i henhold til artikel 44 i direktiv (EU) 2018/1972.
- (48) For at bidrage til at sikre, at slutbrugerne har adgang til gigabitnet, bør nye bygninger og bygninger, der gennemgår en større renovering, udstyres med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, bygningsinterne fiberledningsnet og, hvis der er tale om flerfamiliehuse, et adgangspunkt. Medlemsstaterne bør gives fleksibilitet til at nå dette mål. Derfor er det ikke hensigten med denne forordning at harmonisere reglerne om relaterede omkostninger, herunder om dækning af omkostninger til at udstyre bygninger med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur og et adgangspunkt.
- (49) I overensstemmelse med nærhedsprincippet og for at tage hensyn til nationale forhold bør medlemsstaterne vedtage de standarder eller tekniske specifikationer, der er nødvendige for at udstyre nyopførte bygninger og bygninger, der gennemgår en større renovering, med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur og bygningsinterne fiberledningsnet og for at udstyre nye flerfamiliehuse og flerfamiliehuse, der gennemgår en større renovering, med et adgangspunkt. Disse standarder eller tekniske specifikationer bør som minimum omfatte: specifikationer for bygningens adgangspunkt, specifikationer for fibergrænsefladen, specifikationer for kabler, specifikationer for stik, specifikationer for rør eller mikrokabelkanaler, tekniske specifikationer, der er nødvendige for at forhindre interferens med elektriske kabler, og for mindste bøjningsradius. Medlemsstaterne bør gøre udstedelsen af byggetilladelser betinget af, at det pågældende projekt vedrørende nybyggeri eller større renoveringsarbejder, der kræver en byggetilladelse, er i overensstemmelse med standarderne eller de tekniske specifikationer ifølge en certificeret prøvningsrapport. Medlemsstaterne bør også indføre certificeringsordninger, der gør det muligt at påvise overensstemmelse med standarderne eller de tekniske specifikationer, samt ordninger med henblik på tildeling af "fiberklar"-mærket. For at undgå øget bureaukrati i forbindelse med de certificeringsordninger, der indføres ved denne forordning, bør medlemsstaterne desuden tage hensyn til de proceduremæssige krav, der gælder for certificeringsordninger i henhold til direktiv 2010/31/EU, og også overveje at gøre det muligt at indgive anmodninger efter de to forskellige certificeringsprocedurer samlet.

- (50) I lyset af de samfundsmæssige fordele ved digital inklusion og i betragtning af, hvad det koster at etablere net med meget høj kapacitet i tilfælde, hvor der hverken er passiv eller aktiv fiberklar infrastruktur hos slutbrugerne eller alternative måder, hvorpå en abonnent kan tilsluttes net med meget høj kapacitet, bør alle udbydere af offentlige kommunikationsnet have ret til for egen regning at slutte deres net til private bygninger, under forudsætning af at privat ejendom påvirkes mindst muligt, for eksempel ved, hvis det er muligt, at genbruge den eksisterende fysiske infrastruktur, der er disponibel i bygningen, eller sikre fuld retablering af de berørte områder.
- (51) Anmodninger om adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur bør være omfattet af anvendelsesområdet for denne forordning, mens anmodninger om adgang til fiberledningsnet hører under anvendelsesområdet for direktiv (EU) 2018/1972. Desuden kan anmodninger om adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur afslås, hvis der er adgang til bygningsinterne fiberledningsnet til rådighed på fair, rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris.
- (52) For at sikre en ensartet fremgangsmåde kan Kommissionen i tæt samarbejde med BEREC udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur, herunder, men ikke kun, om vilkårene og betingelserne herfor. I forbindelse med denne vejledning bør der tages behørigt hensyn til interessenternes og de nationale tvistbilæggelsesorganers synspunkter.
- (53) For at fremme moderniseringen og smidigheden i de administrative procedurer og reducere omkostningerne og den tid, der bruges på procedurerne for etablering af net med meget høj kapacitet, bør de centrale informationssteders tjenester kunne anvendes fuldt ud online. Med henblik herpå bør de centrale informationssteder give nem adgang til de nødvendige digitale værktøjer såsom webportaler, digitale platforme og digitale applikationer. Værktøjerne bør give effektiv adgang til minimumsoplysningerne om eksisterende fysisk infrastruktur og planlagte anlægsarbejder samt mulighed for at anmode om oplysninger. De digitale værktøjer bør også give adgang til de elektroniske administrative procedurer for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder og tilhørende oplysninger om de gældende betingelser og procedurer. Hvis der oprettes mere end ét centralt informationssted i en medlemsstat, bør der være nem og uhindret elektronisk adgang til alle centrale informationssteder via et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt. Dette kontaktpunkt bør have en fælles brugergrænseflade, der sikrer adgang til de centrale informationssteder. Det fælles nationale digitale kontaktpunkt bør lette samspelet mellem de operatører og kompetente myndigheder, der varetager de centrale informationssteders opgaver.
- (54) Medlemsstaterne bør have mulighed for at benytte og om nødvendigt forbedre de digitale værktøjer såsom webportaler, digitale platforme og digitale applikationer, der allerede måtte findes på lokalt, regionalt eller nationalt plan, med henblik på udførelsen af det centrale informationssteds opgaver, forudsat at forpligtelserne i denne forordning opfyldes. Dette indebærer, at der skal være adgang via et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt, og at alle de funktioner, der fastsættes i denne forordning, skal være til rådighed. For at overholde "engangsprincippet", princippet om dataminimering og princippet om oplysningernes rigtighed bør medlemsstaterne have mulighed for at integrere flere digitale platforme eller applikationer til støtte for de centrale informationssteder, hvis det er relevant. F.eks. kan de digitale platforme eller applikationer, der understøtter de centrale informationssteder for eksisterende fysisk infrastruktur, være indbyrdes forbundne eller helt eller delvist integreret med dem, der anvendes til planlagte anlægsarbejder og udstedelse af tilladelser.

- (55) For at sikre, at de centrale informationssteder, der etableres i henhold til denne forordning, fungerer effektivt, bør medlemsstaterne sikre, at disse informationssteder råder over tilstrækkelige ressourcer samt let tilgængelige relevante oplysninger om et bestemt geografisk område. Oplysningerne bør præsenteres med den rette detaljeringsgrad, så de tildelte opgaver kan løses så effektivt som muligt, herunder af det lokale matrikelregister. Medlemsstaterne kan i den forbindelse overveje mulige synergivirkninger og stordriftsfordele med kvikskrannerne som omhandlet i artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF⁴¹ og andre planlagte eller eksisterende e-forvaltningsløsninger med henblik på at bygge på eksisterende strukturer og skabe størst mulige fordele for brugerne. Tilsvarende bør den fælles digitale portal, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724⁴², indeholde link til de centrale informationssteder.
- (56) Omkostningerne til oprettelse af det fælles nationale digitale kontaktpunkt, de centrale informationssteder og de digitale værktøjer, der er nødvendige for at overholde bestemmelserne i denne forordning, kan være helt eller delvist berettigede til finansiel støtte fra EU-fonde såsom Den Europæiske Fond for Regionaludvikling — specifikt mål: et mere konkurrencedygtigt og intelligent Europa ved at fremme innovativ og intelligent økonomisk omstilling og regional IKT-konnektivitet⁴³, programmet for et digitalt Europa⁴⁴ — specifikt mål nr. 5: udrulning og bedste brug af den digitale kapacitet og interoperabilitet, og genopretnings- og resiliensfaciliteten⁴⁵ — søjlerne om digital omstilling og om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, beskæftigelse, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation, og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, forudsat at de er i overensstemmelse med målene og kriterierne for støtteberettigelse i de pågældende støtteinstrumenter.
- (57) I tilfælde af uenighed om tekniske og kommercielle vilkår og betingelser under kommercielle forhandlinger om adgang til fysisk infrastruktur eller koordinering af anlægsarbejder bør hver part kunne anmode et nationalt tvistbilæggelsesorgan om at pålægge parterne en løsning for at undgå, at anmodningen afslås på et uberettiget grundlag, eller at der fastsættes urimelige betingelser. Ved fastsættelse af priserne for adgang til fysisk infrastruktur eller omkostningsdelingen i forbindelse med koordinerede anlægsarbejder bør tvistbilæggelsesorganet sikre, at adgangsudbyderen og netoperatører, der planlægger anlægsarbejder, har en rimelig mulighed for at få dækket de omkostninger, der er forbundet med at give adgang til deres fysiske infrastruktur eller koordinere deres planlagte anlægsarbejder. I den forbindelse bør der tages hensyn til den relevante vejledning fra Kommissionen, eventuelle særlige nationale forhold, eventuelle indførte takststrukturer og eventuelle tidligere afhjælpende foranstaltninger, som en national tilsynsmyndighed har truffet.

⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked ([EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36](#)).

⁴² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 ([EUT L 295 af 21.11.2018, s. 1](#)).

⁴³ Artikel 3, stk. 1, litra a) i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1058 af 24. juni 2021 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 60).

⁴⁴ Artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 af 29. april 2021 om programmet for et digitalt Europa og om ophævelse af afgørelse (EU) 2015/2240 (EUT L 166 af 11.5.2021, s. 1).

⁴⁵ Artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

Tvistbilæggesorganet bør også tage hensyn til følgerne af den ønskede adgang eller koordinering af planlagte anlægsarbejder for den forretningsplan, som adgangsudbyderen eller netoperatører, der planlægger anlægsarbejder, har opstillet, herunder deres gennemførte eller planlagte investeringer, navnlig investeringer i den fysiske infrastruktur, som anmodningen vedrører.

- (58) For at undgå forsinkelser i netetableringen bør det nationale tvistbilæggesorgan løse tvisten rettidigt og under alle omstændigheder senest fire måneder efter modtagelsen af anmodningen om tvistbilægges, når der er tale om tvister om adgang til eksisterende fysisk infrastruktur, og senest efter én måned, når det drejer sig om transparens med hensyn til fysisk infrastruktur, koordinering af planlagte anlægsarbejder og transparens i forbindelse med planlagte anlægsarbejder. Ekstraordinære omstændigheder, der er uden for tvistbilæggesorganernes kontrol, kan begrunde en forsinkelse i bilægges af en tvist, f.eks. utilstrækkelig information eller dokumentation, der er nødvendig for at træffe en afgørelse, herunder synspunkter fra andre kompetente myndigheder, der skal høres, eller sagens betydelige kompleksitet.
- (59) Hvis der opstår tvister om adgang til den fysiske infrastruktur, planlagte anlægsarbejder eller information om disse med henblik på at etablere net med meget høj kapacitet, bør tvistbilæggesorganet have beføjelse til at løse sådanne tvister ved en bindende afgørelse. Under alle omstændigheder bør et sådant organs afgørelser ikke berøre parternes mulighed for at indbringe sagen for en domstol eller anvende en forligsordning forud for eller sideløbende med den formelle tvistbilægges, idet en sådan ordning kan tage form af mægling eller en yderligere runde af udvekslinger.
- (60) I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør denne forordning ikke berøre medlemsstaternes mulighed for at tildele reguleringsopgaverne til de myndigheder, som er bedst egnet til at varetage dem, i overensstemmelse med medlemsstaternes forfatningsmæssige fordeling af kompetencer og beføjelser og de krav, der er fastlagt i denne forordning. For at mindske den administrative byrde bør medlemsstaterne have mulighed for at udpege et eksisterende organ eller opretholde de kompetente organer, der allerede er udpeget i henhold til direktiv 2014/61/EU. Oplysninger om de opgaver, der er tildelt det eller de kompetente organer, bør offentliggøres via et centralt informationssted og meddeles Kommissionen, medmindre dette allerede er sket i medfør af direktiv 2014/61/EU. Den skønsbeføjelse, som medlemsstaterne har til at tildele det centrale informationssteds opgaver til mere end ét kompetent organ, bør ikke påvirke organernes evne til effektivt at varetage disse opgaver.
- (61) Det udpegede nationale tvistbilæggesorgan og det kompetente organ, der varetager det centrale informationssteds opgaver, bør sikre upartiskhed, uafhængighed og strukturel adskillelse i forhold til de involverede parter, udøve sine beføjelser upartisk, transparent og rettidigt og råde over de nødvendige kompetencer og ressourcer.
- (62) Medlemsstaterne bør fastsætte passende sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, og som anvendes i tilfælde af manglende overholdelse af denne forordning eller af en bindende afgørelse vedtaget af de kompetente organer, herunder tilfælde, hvor en netoperatør eller en offentlig myndighed bevidst eller groft og uagtsomt giver vildledende, fejlagtige eller ufuldstændige oplysninger via et centralt informationssted.
- (63) Målene for denne forordning, nemlig at lette etableringen af fysisk infrastruktur, der egner sig til net med meget høj kapacitet, i hele Unionen, kan på grund af vedvarende divergerende praksis og en langsommelig og ineffektiv gennemførelse af direktiv 2014/61/EU ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund

af omfanget af den nødvendige netetablering og de nødvendige investeringer bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (64) I denne forordning overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og forordningen tilstræber navnlig at sikre fuld overholdelse af retten til privatlivets fred og beskyttelse af forretningshemmeligheder, friheden til at drive virksomhed, ejendomsretten og adgangen til effektive retsmidler. Forordningen skal anvendes i overensstemmelse med disse rettigheder og principper.
- (65) Denne forordning indeholder bestemmelser, der dækker alle de områder, der er omfattet af direktiv 2014/61/EU, som derfor bør ophæves.
- (66) En periode på seks måneder mellem ikrafttrædelsen og anvendelsen har til formål at give medlemsstaterne tilstrækkelig tid til at sikre, at deres nationale lovgivning ikke indeholder hindringer for en ensartet og effektiv anvendelse af denne forordning. Denne seks månedersperiode berører ikke de særlige regler i denne forordning om senere anvendelse af visse bestemmelser. Medlemsstaterne skal trække nationale bestemmelser, der overlapper denne forordning eller er i modstrid hermed, tilbage på det tidspunkt, hvorfra forordningen finder anvendelse. Hvad angår vedtagelse af ny lovgivning i denne periode følger det af artikel 4, stk. 3, i TEU, at medlemsstaterne i medfør af princippet om loyalt samarbejde har pligt til at afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der ville være i strid med fremtidige EU-retlige regler —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Denne forordning har til formål at lette og stimulere udrulningen af net med meget høj kapacitet ved at fremme delt brug af eksisterende fysisk infrastruktur og muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur, så sådanne net kan etableres hurtigere og med lavere omkostninger.
2. Hvis en bestemmelse i denne forordning er i modstrid med en bestemmelse i direktiv (EU) 2018/1972 eller direktiv 2002/77/EF, har de relevante bestemmelser i disse direktiver forrang.
3. Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med EU-retten opretholde eller indføre foranstaltninger, som indeholder mere detaljerede bestemmelser end dem, der fastsættes i denne forordning, hvis de har til formål at fremme delt brug af eksisterende fysisk infrastruktur eller muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur.
4. Uanset stk. 3 må medlemsstaterne ikke i national ret opretholde eller indføre bestemmelser, der fraviger dem, der fastsættes i artikel 3, stk. 3 og 6, artikel 4, stk. 4, artikel 5, stk. 2 og 4, artikel 6, stk. 2, og artikel 8, stk. 7 og 8.

Artikel 2

Definitioner

Ved anvendelsen af denne forordning gælder definitionerne i direktiv (EU) 2018/1972.

Endvidere forstås ved:

- (1) "netoperatør":
- (a) en operatør som defineret i artikel 2, nr. 29), i direktiv (EU) 2018/1972
 - (b) en virksomhed, der stiller fysisk infrastruktur til rådighed med henblik på at levere:

i) en tjeneste i forbindelse med produktion, transport eller distribution af:

- gas
- elektricitet, herunder offentlig belysning
- opvarmning
- vand, herunder deponering eller rensning af spildevand, og dræningssystemer

ii) transporttjenester, herunder jernbaner, veje, havne og lufthavne

- (2) "fysisk infrastruktur":
- (a) et element i et net, der skal huse andre elementer i et net uden at blive et aktivt element i selve nettet, såsom rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, antenneanlæg, tårne og pæle samt bygninger eller adgangsveje til bygninger, og alle andre aktiver, herunder gadeinventar, som f.eks. lysmaster, gadeskilte, trafiklys, reklameskilte, bus- og spovognsstoppesteder og metrostationer
 - (b) hvis de ikke indgår i et net og ejes eller kontrolleres af offentlige organer: bygninger eller adgangsveje til bygninger og alle andre aktiver, herunder gadeinventar, som f.eks. lysmaster, gadeskilte, trafiklys, reklameskilte, bus- og sporvejsstoppesteder og metrostationer.

Kabler, herunder sort fiber, samt elementer i net, der bruges til levering af drikkevand som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184⁴⁶, er ikke fysisk infrastruktur som omhandlet i denne forordning

3) "anlægsarbejde": ethvert resultat af bygge- og anlægsarbejder resultat af bygge- og anlægsarbejder, der som helhed i sig selv er tilstrækkeligt til at varetage en økonomisk eller teknisk funktion, og som omfatter et eller flere elementer af en fysisk infrastruktur

4) "offentligt organ": en statslig, regional eller lokal myndighed, et offentligretligt organ eller en sammenslutning af en eller flere sådanne myndigheder eller et eller flere sådanne offentligretlige organer

5) "offentligretlige organer": organer med alle følgende karakteristika:

- (a) de er oprettet specielt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter
- (b) de har status som juridisk person
- (c) de finansieres helt eller for størstedelens vedkommende af statslige, regionale eller lokale myndigheder eller af andre offentligretlige organer, eller er underlagt ledelsesmæssig kontrol af disse myndigheder eller organer, eller de har et administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan, hvor mere end halvdelen af medlemmerne udpeges af statslige, regionale eller lokale myndigheder eller af andre offentligretlige organer

⁴⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (EUT L 435 af 23.12.2020, s. 1).

- 6) "byggningsintern fysisk infrastruktur": fysisk infrastruktur eller installationer på slutbrugerens område, herunder samejede elementer, beregnet til at huse kablede og/eller trådløse adgangsnet, hvor sådanne adgangsnet kan levere elektroniske kommunikationstjenester og forbinde bygningens adgangspunkt med nettermineringspunktet
- 7) "byggningsinternt fiberledningsnet": fiberkabler på slutbrugerens område, herunder samejede elementer, beregnet til at levere elektroniske kommunikationstjenester og forbinde bygningens adgangspunkt med nettermineringspunktet
- 8) "fiberklar byggningsintern fysisk infrastruktur": byggningsintern fysisk infrastruktur beregnet til at huse fiberelementer
- 9) "større renoveringsarbejde": bygge- og anlægsarbejder på slutbrugerens område, der omfatter strukturelle ændringer af hele den byggningsinterne fysiske infrastruktur eller en væsentlig del heraf, og som kræver byggetilladelse
- 10) "tilladelse": en udtrykkelig eller stiltiende afgørelse eller et sæt afgørelser, der træffes samtidigt eller efter hinanden af en eller flere kompetente myndigheder, og som er en forudsætning for, at en virksomhed kan udføre de bygge- eller anlægsarbejder, der er nødvendige for etablering af elementer af net med meget høj kapacitet
- 11) "adgangspunkt": et fysisk punkt i eller uden for bygningen, som en eller flere virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, har adgang til, og som muliggør tilslutning til den fiberklare byggningsinterne fysiske infrastruktur.

Artikel 3

Adgang til eksisterende fysisk infrastruktur

1. Efter skriftlig anmodning fra en operatør skal offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, eller netoperatører imødekomme alle rimelige anmodninger om adgang til den pågældende fysiske infrastruktur på fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, med henblik på etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter. Offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, skal desuden imødekomme alle rimelige anmodninger om adgang på ikkediskriminerende vilkår og betingelser. De skriftlige anmodninger skal angive de elementer i den fysiske infrastruktur, hvortil der anmodes om adgang, herunder en specifik tidsramme.
2. Ved fastsættelse af priser som en del af fair og rimelige vilkår og betingelser for at give adgang tager netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, hensyn til følgende:
 - (a) behovet for at sikre, at adgangsudbyderen har en rimelig mulighed for at få dækket de omkostninger, som denne pådrager sig for at give adgang til sin fysiske infrastruktur, idet der tages hensyn til særlige nationale forhold og takststrukturer, der har til formål at skabe en rimelig mulighed for omkostningsdækning; i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet tages der også hensyn til eventuelle afhjælpende foranstaltninger pålagt af en national tilsynsmyndighed
 - (b) hvordan den ønskede adgang påvirker adgangsudbyderens forretningsplan, herunder investeringer i den fysiske infrastruktur, hvortil der anmodes om adgang
 - (c) i det særlige tilfælde, hvor operatører får adgang til fysisk infrastruktur, disse investeringers rentabilitet ud fra deres risikoprofil, en tidsplan for investeringsafkastet, adgangs eventuelle konsekvenser for konkurrencen i

efterfølgende led og som følge heraf for priser og investeringsafkast, eventuelle afskrivninger på netaktiverne på det tidspunkt, hvor der anmodes om adgang, eventuelle forretningsmodeller, der dannede grundlag for investeringen på det tidspunkt, hvor den blev foretaget, navnlig i den fysiske infrastruktur, der anvendes til at udbyde konnektivitet, og enhver mulighed, som den adgangssøgende tidligere har haft for at saminvestere i etableringen af den fysiske infrastruktur, navnlig i henhold til artikel 76 i direktiv (EU) 2018/1972, eller for at etablere infrastruktur i fællesskab med andre.

3. Netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, kan nægte at give adgang til specifik fysisk infrastruktur på grundlag af et eller flere af følgende kriterier:

- (a) den fysiske infrastruktur, hvortil der anmodes om adgang, er teknisk uegnet til at huse de elementer af net med meget høj kapacitet, der er omhandlet i stk. 2
- (b) der mangler plads til at huse de elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter, som er omhandlet i stk. 2, herunder efter hensyntagen til adgangsudbyderens fremtidige pladsbehov, der er påvist tilstrækkeligt
- (c) der er sikkerheds- og folkesundhedsmæssige betænkeligheder
- (d) der er betænkeligheder vedrørende nettens integritet og sikkerhed, navnlig i forbindelse med kritisk national infrastruktur
- (e) der er risiko for, at den planlagte elektroniske kommunikationstjeneste i væsentlig grad påvirker leveringen af andre tjenester over den samme fysiske infrastruktur, eller
- (f) der findes andre tilgængelige midler til at få adgang til elektroniske kommunikationsnet i engrosledet, som tilbydes af samme netoperatør og er egnede til etablering af net med meget høj kapacitet, forudsat at en sådan adgang tilbydes på fair og rimelige vilkår og betingelser.

I tilfælde af afslag på adgang giver netoperatøren eller det offentlige organ, der ejer eller kontrollerer den fysiske infrastruktur, skriftligt den adgangssøgende en specifik og detaljeret begrundelse for afslaget senest én måned efter datoen for modtagelsen af den fuldstændige anmodning om adgang.

4. Medlemsstaterne kan oprette et organ til at koordinere anmodninger om adgang til fysisk infrastruktur, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer, yde juridisk og teknisk rådgivning med henblik på forhandling af adgangsvilkår og -betingelser og lette tilrådighedsstillelsen af oplysninger via et centralt informationssted, jf. artikel 10.

5. Fysisk infrastruktur, der allerede er underlagt adgangsfpligtelser, som er pålagt af de nationale tilsynsmyndigheder i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, eller som følger af anvendelsen af Unionens statsstøtteregele, er ikke omfattet af forpligtelserne i stk. 2, 3 og 4, så længe disse adgangsfpligtelser er gældende.

6. Offentlige organer, der ejer eller kontrollerer bygninger eller visse kategorier af bygninger, kan af hensyn til bygningernes arkitektoniske, historiske, religiøse eller naturmæssige værdi eller af hensyn til den offentlige sikkerhed og folkesundheden undlade at anvende stk. 1, 2 og 3 på disse bygninger eller kategorier af bygninger. Medlemsstaterne udpeger disse bygninger eller kategorier af bygninger på deres område ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier. Oplysninger om disse bygninger eller kategorier af bygninger offentliggøres via et centralt informationssted og meddeles Kommissionen.

7. Operatører har ret til at tilbyde adgang til deres fysiske infrastruktur med henblik på etablering af andre net end elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter.
8. Denne artikel berører hverken ejendomsretten for ejeren af den fysiske infrastruktur, hvis netoperatøren eller det offentlige organ ikke er ejeren, eller ejendomsretten for enhver anden tredjepart såsom grundejere og ejere af privat ejendom.
9. Efter høring af interessenter, de nationale tvistbilæggelsesorganer og andre kompetente EU-organer eller -agenturer i de relevante sektorer, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, kan Kommissionen i tæt samarbejde med BEREC udarbejde vejledning om anvendelsen af denne artikel.

Artikel 4

Transparens med hensyn til fysisk infrastruktur

1. Med henblik på anmodning om adgang til fysisk infrastruktur i overensstemmelse med artikel 3 har alle operatører ret til efter anmodning at få adgang til følgende minimumsoplysninger i elektronisk format om eksisterende fysisk infrastruktur via et centralt informationssted:

- (a) georefereret område og kabelføring
- (b) type og nuværende brug af infrastrukturen
- (c) et kontaktpunkt.

Disse minimumsoplysninger skal være tilgængelige straks, på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår og under alle omstændigheder senest 15 dage efter, at anmodningen om oplysninger er indgivet.

Alle operatører, der anmoder om adgang til oplysninger i henhold til denne artikel, angiver det område, hvor vedkommende har til hensigt at etablere elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter.

Adgangen til minimumsoplysningerne må kun begrænses, hvis det er nødvendigt for at garantere sikkerheden af visse bygninger, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer, netsikkerheden og nettenes integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden eller den offentlige sikkerhed eller af hensyn til beskyttelsen af fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder.

2. Netoperatører og offentlige organer stiller de i stk. 1 omhandlede minimumsoplysninger til rådighed via det centrale informationssted og i elektronisk format senest den [IKRAFTTRÆDELSESDATO + 12 MÅNEDER]. Netoperatører og offentlige organer stiller straks eventuelle ajourføringer af disse oplysninger og eventuelle nye minimumsoplysninger, jf. stk. 1, til rådighed på samme betingelser.

3. Netoperatører og offentlige organer skal imødekomme rimelige anmodninger om anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af deres fysiske infrastruktur efter særlig anmodning fra en operatør. I disse anmodninger skal det angives, hvilke elementer af den fysiske infrastruktur der skal opmåles med henblik på at etablere elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter. Senest én måned efter datoen for modtagelsen af anmodningen skal der gives tilladelse til anlægsopmåling af de specificerede elementer af den fysiske infrastruktur på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår, jf. dog begrænsningerne i stk. 1, fjerde afsnit.

4. Bestemmelserne i stk. 1, 2 og 3 kan fraviges for så vidt angår kritisk national infrastruktur som defineret i national ret.

Stk. 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse:

- (a) hvis den fysiske infrastruktur ikke er teknisk egnet til etablering af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter, eller
- (b) i særlige tilfælde, hvor forpligtelsen til at levere oplysninger om en bestemt eksisterende fysisk infrastruktur i henhold til stk. 1, første afsnit, ville være uforholdsmæssigt dyr baseret på en detaljeret cost-benefit-analyse foretaget af medlemsstaten og på en høring af interessenter.

Alle sådanne undtagelser offentliggøres via et centralt informationssted og meddeles Kommissionen.

5. Operatører, der får adgang til oplysninger i henhold til denne artikel, træffer passende foranstaltninger for at sikre overholdelse af fortrolighedskrav og beskyttelse af drifts- og forretningshemmeligheder.

Artikel 5

Koordinering af anlægsarbejder

1. Alle netoperatører har ret til at forhandle aftaler om koordinering af anlægsarbejder, herunder om omkostningsfordelingen, med operatører med henblik på etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter.

2. Alle netoperatører, der direkte eller indirekte udfører eller planlægger at udføre anlægsarbejder, som helt eller delvis finansieres med offentlige midler, skal imødekomme alle rimelige skriftlige anmodninger om koordinering af disse anlægsarbejder på transparente og ikkediskriminerende vilkår med henblik på etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter.

Disse anmodninger skal imødekommes, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- (a) dette medfører ikke uinddrivelige ekstraomkostninger, herunder omkostninger som følge af yderligere forsinkelser, for den netoperatør, der oprindeligt har planlagt det pågældende anlægsarbejde, uden at dette berører muligheden for, at de berørte parter aftaler en fordeling af omkostningerne
- (b) den netoperatør, der oprindeligt har planlagt anlægsarbejdet, bevarer kontrollen med koordineringen af arbejdet
- (c) anmodningen om koordinering indgives så tidligt som muligt, og, hvis der er behov for en tilladelse, senest to måneder inden det endelige projekt forelægges for de kompetente myndigheder med henblik på udstedelse af tilladelser.

3. En anmodning om koordinering af anlægsarbejder, der fremsættes af en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, over for en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, kan betragtes som urimelig, hvis begge følgende betingelser er opfyldt:

- (a) anmodningen vedrører et område, der har været genstand for et af følgende:
 - (i) en prognose for rækkevidden af bredbåndsnettene, herunder net med meget høj kapacitet, jf. artikel 22, stk. 1, i direktiv (EU) 2018/1972
 - (ff) en opfordring til at give udtryk for hensigten om at etablere net med meget høj kapacitet, jf. artikel 22, stk. 3, i direktiv (EU) 2018/1972
 - (ccc) en offentlig høring om anvendelsen af Unionens statsstøtteregler

- (b) den anmodende virksomhed har undladt at give udtryk for sin hensigt om at etablere net med meget høj kapacitet i det område, der er omhandlet i litra a), i alle de seneste procedurer blandt dem, der er anført i nævnte litra, og som dækker den periode, hvori anmodningen om koordinering fremsættes.

Hvis en anmodning om koordinering anses for at være urimelig på grundlag af stk. 1, skal den virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og som nægter at koordinere anlægsarbejder, etablere fysisk infrastruktur med tilstrækkelig kapacitet til at imødekomme tredjeparters eventuelle fremtidige rimelige adgangsbehov.

4. Bestemmelserne i stk. 2 og 3 kan fraviges for så vidt angår anlægsarbejder, der er af begrænset omfang, f.eks. med hensyn til værdi, størrelse eller varighed, eller på kritisk national infrastruktur. Medlemsstaterne fastlægger ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier, hvilken type anlægsarbejder der anses for at være af begrænset omfang eller for at vedrøre kritisk national infrastruktur. Oplysninger om disse typer anlægsarbejder offentliggøres via et centralt informationssted og meddeles Kommissionen.

5. Efter høring af interessenter, de nationale tvistbilæggelsesorganer og andre kompetente EU-organer eller -agenturer i de relevante sektorer, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, kan Kommissionen i tæt samarbejde med BEREC udarbejde vejledning om anvendelsen af denne artikel.

Artikel 6

Transparens med hensyn til planlagte anlægsarbejder

1. Med henblik på forhandling af aftaler om koordinering af anlægsarbejder, som omhandlet i artikel 5, stiller alle netoperatører følgende minimumsoplysninger til rådighed i elektronisk format via et centralt informationssted:

- (a) anlægsarbejdernes georefererede område og type
- (b) hvilke netelementer der er tale om
- (c) forventet dato for påbegyndelse af anlægsarbejdet og dets varighed
- (d) forventet dato for forelæggelse af det endelige projekt for de kompetente myndigheder med henblik på udstedelse af tilladelser, hvis det er relevant
- (e) et kontaktpunkt.

Netoperatøren stiller de oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, til rådighed for så vidt angår planlagte anlægsarbejder i forbindelse med dennes fysiske infrastruktur. Dette skal ske så snart oplysningerne er tilgængelige for den pågældende netoperatør, og under alle omstændigheder og når det planlægges at ansøge om tilladelse, senest tre måneder før den første ansøgning om tilladelse indgives til de kompetente myndigheder.

Operatørerne har ret til efter anmodning at få adgang til de minimumsoplysninger, der henvises til i første afsnit, i elektronisk format via det centrale informationssted. I anmodningen om adgang til oplysninger skal det angives, i hvilket område den anmodende operatør planlægger at etablere elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter. Netoperatøren stiller senest én uge efter datoen for modtagelsen af anmodningen om oplysninger de ønskede oplysninger til rådighed på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår. Adgangen til minimumsoplysningerne må kun begrænses i det omfang, der er for nødvendigt med henblik på netsikkerheden og nettenes integritet, den nationale

sikkerhed, folkesundheden eller den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder.

2. Bestemmelserne i stk. 1 kan fraviges for så vidt angår oplysninger om anlægsarbejder af begrænset omfang, f.eks. med hensyn til værdi, størrelse eller varighed, eller hvis der er tale om kritisk national infrastruktur, eller på grund af den nationale sikkerhed eller en nødsituation. Medlemsstaterne fastlægger ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier, hvilke anlægsarbejder der anses for at være af begrænset omfang eller for at vedrøre kritisk national infrastruktur, samt hvilke nødsituationer eller hensyn til den nationale sikkerhed der kan retfærdiggøre en fritagelse for forpligtelsen til at fremlægge oplysninger. Oplysninger om de anlægsarbejder, som fritages for transparensforpligtelsen, offentliggøres via et centralt informationssted og meddeles Kommissionen.

Artikel 7

Procedure for udstedelse af tilladelser, herunder anlægsrettigheder

1. De kompetente myndigheder må ikke unødigt begrænse eller hindre etableringen af noget element af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter eller gøre den mindre økonomisk attraktiv. Medlemsstaterne sikrer, at alle regler for de betingelser og procedurer, der gælder for udstedelse af tilladelser, herunder anlægsrettigheder, som kræves til etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter, er ensartede på hele det nationale område.

2. De kompetente myndigheder stiller alle tilgængelige oplysninger til rådighed på de betingelser og efter de procedurer, der gælder for udstedelse af tilladelser, herunder anlægsrettigheder, inklusive alle oplysninger om undtagelser for nogle eller alle tilladelser eller anlægsrettigheder, som kræves i henhold til national ret eller EU-retten, via et centralt informationssted i elektroniske format.

3. Alle operatører har ret til via et centralt informationssted at indgive ansøgninger om tilladelse eller anlægsrettigheder i elektronisk format og til at tilgå oplysninger om status på deres ansøgninger.

4. De kompetente myndigheder afviser inden for 15 arbejdsdage fra modtagelsen af en ansøgning om tilladelse, herunder anlægsrettigheder, for hvilken minimumsoplysningerne ikke er gjort tilgængelige via et centralt informationssted, jf. artikel 6, stk. 1, første afsnit, af den operatør, der ansøger om tilladelsen.

5. De kompetente myndigheder udsteder eller giver afslag på en tilladelse, som ikke vedrører anlægsrettigheder, senest fire måneder fra datoen for modtagelse af en fuldstændig ansøgning om tilladelse.

De kompetente myndigheder afgør senest 15 dage efter modtagelsen af en ansøgning om tilladelse eller anlægsrettigheder, om ansøgningen er fuldstændig. Hvis de kompetente myndigheder ikke har opfordret ansøgeren til at fremlægge eventuelle manglende oplysninger inden denne frist, betragtes ansøgningen som fuldstændig.

Første og andet afsnit berører ikke andre specifikke frister eller forpligtelser, der fastsættes med henblik på en korrekt gennemførelse af proceduren for udstedelse af tilladelser, herunder klagesager, i overensstemmelse med EU-retten eller national ret i overensstemmelse med EU-retten.

Undtagelsesvis og ud fra et behørigt begrundet hensyn fastsat af en medlemsstat kan den kompetente myndighed på eget initiativ forlænge fristen på fire måneder, som omhandlet i første afsnit og stk. 6. En eventuel forlængelse skal være så kort som muligt. Medlemsstaterne

fastsætter de begrundelser, der retfærdiggør en sådan forlængelse, offentliggør dem på forhånd via centrale informationssteder og meddeler Kommissionen dem.

Afslag på en ansøgning om tilladelse eller anlægsrettighed begrundes behørigt ud fra objektive, transparente, ikkediskriminerende og forholdsmæssige kriterier.

6. Uanset artikel 43, stk. 1, litra a), i direktiv (EU) 2018/1972 skal de kompetente myndigheder, hvis der ud over tilladelser kræves anlægsrettigheder over eller under offentlig eller privat ejendom, for at der kan etableres elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter, tildele disse anlægsrettigheder inden for fire måneder fra datoen for modtagelse af ansøgningen.

7. Hvis der ikke foreligger noget svar fra de kompetente myndigheder inden for fristen på fire måneder, jf. stk. 5, første afsnit, og hvis ikke fristen er forlænget i henhold til stk. 5, fjerde afsnit, betragtes tilladelsen som udstedt. Dette gælder også i forbindelse med anlægsrettigheder som omhandlet i stk. 6.

8. Kommissionen præciserer ved hjælp af en gennemførelsesretsakt, hvilke kategorier af etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter der skal være undtaget fra procedurerne for udstedelse af tilladelse i henhold til denne artikel. Denne gennemførelsesretsakt vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 13.

9. De kompetente myndigheder må ikke gøre etableringen af elementer omhandlet i stk. 8 betinget af en individuel byplanlægningstilladelse eller andre forudgående individuelle tilladelser. De kompetente myndigheder kan som en undtagelse kræve, at der søges om tilladelse til etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter på bygninger eller steder af arkitektonisk, historisk, religiøs eller naturmæssig værdi, som er beskyttet i overensstemmelse med national ret, eller om nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed.

10. Andre tilladelser, som kræves til etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilsvarende faciliteter, end anlægsrettigheder må ikke gøres til genstand for afgifter eller gebyrer ud over administrationsomkostninger, jf. artikel 16 i direktiv (EU) 2018/1972, som finder tilsvarende anvendelse.

11. Alle operatører, der har lidt skade som følge af manglende overholdelse af fristerne i stk. 5 og 6, modtager erstatning for den lidt skade, i overensstemmelse med national ret.

Artikel 8

Bygningsintern fysisk infrastruktur og fiberledningsnet

1. Alle bygninger på slutbrugerens område, herunder elementer, som er samejede, nyopførte eller som gennemgår større renoveringsarbejder, for hvilke der indgives ansøgninger om byggetilladelser efter den [IKRAFTTRÆDELSESDATOEN + 12 MÅNEDER], skal udstyres med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur frem til nettermineringspunkterne samt med bygningsinterne fiberledningsnet.

2. Alle flerfamiliehuse, som er nyopførte eller gennemgår større renoveringsarbejder, for hvilke der indgives ansøgninger om byggetilladelser efter den [IKRAFTTRÆDELSESDATOEN + 12 MÅNEDER], skal udstyres med et adgangspunkt.

3. Senest den [IKRAFTTRÆDELSESDATOEN + 12 MÅNEDER] skal alle bygninger på slutbrugerens område, herunder elementer heraf, der er samejede eller gennemgår større renoveringsarbejder, som defineret i artikel 2, nr. 10, i direktiv 2010/31/EU, udstyres med en fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur frem til nettermineringspunkterne samt

bygningens interne fiberledningsnet. Alle flerfamiliehuse, som gennemgår større renoveringsarbejder, jf. artikel 2, nr. 10, i direktiv 2010/31/EU, skal udstyres med et adgangspunkt.

4. Medlemsstaterne vedtager de relevante standarder eller tekniske specifikationer, som er nødvendige for gennemførelse af stk. 1, 2 og 3, inden den [IKRAFTTRÆDELSESDATOEN + ni måneder]. Disse standarder eller tekniske specifikationer skal mindst omfatte:

- (a) specifikationer for bygningens adgangspunkt og specifikationer for fibergrænsefladen
- (b) specifikationer for kabler
- (c) specifikationer for stik
- (d) specifikationer for rør eller mikrokabelkanaler
- (e) tekniske specifikationer, som er nødvendige for at forebygge interferens med elektriske kabler
- (f) mindste bøjningsradius.

5. Bygninger, som er udstyret i overensstemmelse med denne artikel, kan få tildelt et "fiberklar"-mærke.

6. Medlemsstaterne indfører certificeringsordninger med henblik på at påvise overensstemmelse med standarderne eller de tekniske specifikationer, der er omhandlet i stk. 4, samt ordninger med henblik på tildeling af "fiberklar"-mærket i stk. 5 inden den [IKRAFTTRÆDELSESDATOEN + 12 måneder]. Medlemsstaterne gør udstedelsen af byggetilladelser, som er omhandlet i stk. 1 og 2, betinget af overholdelse af standarderne og de tekniske specifikationer som omhandlet i dette stykke på grundlag af en certificeret prøvningsrapport.

7. Stk. 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse på visse kategorier af bygninger, navnlig ikke enfamiliehuse, hvor overholdelsen af disse stykker har uforholdsmæssige konsekvenser, særlig med hensyn til omkostningerne for individuelle ejere eller ejerforeninger på grundlag af objektive elementer.

8. Bestemmelserne i stk. 1, 2 og 3 kan fraviges for visse bygningstyper, som f.eks. specifikke kategorier af monumenter, historiske bygninger, militærbygninger og bygninger, der anvendes til nationale sikkerhedsformål, som defineret i national ret. Medlemsstaterne udpeger disse kategorier af bygninger ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier. Oplysninger om disse kategorier af bygninger offentliggøres via et centralt informationssted og meddeles Kommissionen.

Artikel 9

Adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur

1. Alle udbydere af offentlige kommunikationsnet har ret til at rulle deres net ud for egen regning frem til adgangspunktet, jf. dog stk. 3, første afsnit.

2. Alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet har ret til adgang til al eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur med henblik på etablering af elementer af net med meget høj kapacitet, hvor duplikering er teknisk umulig eller økonomisk ineffektiv, jf. dog stk. 3.

3. Alle indehavere af en brugsret til adgangspunktet og den bygningsinterne fysiske infrastruktur skal imødekomme alle rimelige anmodninger om adgang til adgangspunktet og

den bygningsinterne fysiske infrastruktur fra udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet på fair og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, hvor det er relevant.

Alle indehavere af en brugsret til adgangspunktet eller den bygningsinterne infrastruktur kan nægte at give adgang, hvis der gives adgang til det bygningsinterne fiberledningsnet i medfør af forpligtelser pålagt i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, del II, kapitel II-IV, eller en sådan adgang stilles til rådighed på fair, rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris.

4. Hvor der ikke er fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, har alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet ret til efter aftale med abonnenten at tilslutte deres net hos abonnenten, forudsat at indvirkningerne på tredjeparters private ejendom minimeres.

5. Denne artikel berører hverken ejendomsretten for ejeren af adgangspunktet eller den bygningsinterne fysiske infrastruktur, hvis indehaveren af brugsretten til den pågældende infrastruktur eller det pågældende adgangspunkt ikke er ejer heraf, eller ejendomsretten for enhver anden tredjepart såsom grundejere og bygningsejere.

6. Efter høring af interessenter, de nationale tvistbilæggelsesorganer og andre kompetente EU-organer eller -agenturer i de relevante sektorer, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, kan Kommissionen i tæt samarbejde med BEREC udarbejde vejledning om anvendelsen af denne artikel.

Artikel 10

Digitalisering af centrale informationssteder

1. Centrale informationssteder stiller passende digitale værktøjer til rådighed, f.eks. i form af webportaler, digitale platforme eller digitale applikationer, således at udøvelsen af alle rettigheder og overholdelsen af alle forpligtelserne i denne forordning kan ske online.

2. Medlemsstaterne kan sammenkoble eller helt eller delvis integrere flere digitale værktøjer til støtte for de centrale informationspunkter omhandlet i stk. 1 efter behov.

3. Medlemsstaterne opretter et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt, som består af en fælles brugergrænseflade, der sikrer uhindret adgang til de digitaliserede centrale informationssteder.

Artikel 11

Bilægelse af tvister

1. Uden at det berører muligheden for at indbringe sagen for en domstol, har alle parter ret til at indbringe en tvist, der måtte opstå, for det kompetente nationale tvistbilæggelsesorgan oprettet i henhold til artikel 12:

- (a) hvis der gives afslag på adgang til eksisterende infrastruktur, eller hvis der ikke er indgået en aftale om særlige vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, senest én måned fra datoen for modtagelsen af anmodningen om adgang i henhold til artikel 3
- (b) i forbindelse med de rettigheder og forpligtelser, som fastsættes i artikel 4 og 6, herunder hvis de oplysninger, der anmodes om, ikke stilles til rådighed senest 15 dage efter indgivelsen af anmodningen i henhold til artikel 4, eller senest én uge efter indgivelsen af anmodningen i henhold til artikel 6

- (c) hvis der ikke er indgået en aftale om koordinering af anlægsarbejder i henhold til artikel 5, stk. 2, senest én måned fra datoen for modtagelsen af den formelle anmodning om koordinering anlægsarbejder, eller
- (d) hvis der ikke er indgået en aftale om adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur, som omhandlet i artikel 9, stk. 2 eller 3, senest én måned fra datoen for modtagelsen af den formelle anmodning om adgang.

2. Under fuld hensyntagen til proportionalitetsprincippet og de principper, der fastsættes i vejledning fra Kommissionen, træffer det nationale tvistbilægelsesorgan, der er omhandlet i stk. 1, en bindende afgørelse for at bilægge tvisten senest:

- (a) inden for fire måneder fra datoen for modtagelsen af anmodningen om bilæggelse af tvisten, for så vidt angår de tvister, der er omhandlet i stk. 1, litra a)
- (b) inden for én måned fra datoen for modtagelsen af anmodningen om bilæggelse af tvisten, for så vidt angår de tvister, der er omhandlet i stk. 1, litra b), c) og d).

Disse frister kan kun forlænges under særlige omstændigheder.

3. For så vidt angår tvister, som er omhandlet i stk. 1, litra a), c) og d), kan de nationale tvistbilægelsesorganers afgørelser bestå i at fastsætte fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, hvor det er relevant.

Hvis tvisten vedrører adgang til en operatørs infrastruktur, og det nationale tvistbilægelsesorgan er den nationale tilsynsmyndighed, tages der hensyn til de mål, der fastsættes i artikel 3 i direktiv (EU) 2018/1972, hvor det er relevant.

4. De regler, som fastsættes i nærværende artikel gælder i tillæg til og berører ikke retsmidler og -procedurer, som er i overensstemmelse med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder⁴⁷.

Artikel 12

Kompetente organer

1. Alle de opgaver, der pålægges det nationale tvistbilægelsesorgan, varetages af et eller flere kompetente organer, som kan være eksisterende organer.
2. Det nationale tvistbilægelsesorgan skal være retligt adskilt fra og funktionelt uafhængigt af alle netoperatører og alle offentlige organer, der ejer eller kontrollerer den fysiske infrastruktur, der er berørt af tvisten. Medlemsstater, der stadig ejer eller kontrollerer netoperatører, sikrer en reel strukturel adskillelse af de opgaver, der er forbundet med de nationale tvistbilægelsesprocedurer og det centrale informationssted, fra de aktiviteter, der er forbundet med ejerskab eller kontrol.
3. Det nationale tvistbilægelsesorgan kan opkræve gebyrer for at dække omkostningerne ved at udføre de opgaver, det er blevet pålagt.
4. Alle parter, der er berørt af en tvist, samarbejder fuldt ud med det nationale tvistbilægelsesorgan.
5. Et centralt informationssteds opgaver, som omhandlet i artikel 3-8 og 10, udføres af et eller flere kompetente organer udpeget af medlemsstaterne på nationalt, regionalt eller lokalt

⁴⁷ Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 391).

niveau, alt efter hvad der er relevant. For at dække omkostningerne ved at udføre disse opgaver kan der opkræves gebyrer for brugen af det centrale informationssted.

6. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse på kompetente organer, der udfører et centralt informationssteds opgaver.

7. De kompetente organer udøver deres beføjelser upartisk, transparent og rettidigt. Medlemsstaterne sikrer, at de har tilstrækkelige tekniske og økonomiske ressourcer og tilstrækkeligt personale til at udføre de opgaver, som de pålægges.

8. Medlemsstaterne offentliggør de respektive opgaver, der skal udføres af hvert kompetent organ, via et centralt informationssted, navnlig hvis disse opgaver tildeles mere end ét kompetent organ, eller hvis de tildelte opgaver ændres. Hvis det er relevant, rådfører de kompetente organer sig og samarbejder med hinanden om anliggender af fælles interesse.

9. Medlemsstaterne underretter senest den [IKRAFTTRÆDESESDATO] Kommissionen om, hvilke kompetente organer der i overensstemmelse med denne artikel skal udøve en opgave i henhold til denne forordning, og om deres respektive ansvarsområder, samt om enhver ændring heraf, før en sådan udpegning eller ændring træder i kraft.

10. Alle afgørelser truffet af et kompetent organ skal i overensstemmelse med national ret kunne indbringes for en fuldt ud uafhængig klageinstans, f.eks. en instans, som har domstolskarakter. Artikel 31 i direktiv (EU) 2018/1972 finder tilsvarende anvendelse på alle klager i henhold til dette stykke.

Klageadgangen i overensstemmelse med første afsnit berører ikke parternes ret til at indbringe tvisten for den kompetente nationale domstol.

Artikel 13

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af Kommunikationsudvalget, som er nedsat i henhold til artikel 118, stk. 1, i direktiv (EU) 2018/1972. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

Artikel 14

Sanktioner og kompensation

Medlemsstaterne fastsætter, hvor det er nødvendigt, bestemmelser om sanktioner, herunder bøder og forhåndsfastsatte eller periodiske sanktioner af ikkestrafferetlig karakter, for overtrædelser af denne forordning eller bindende afgørelser truffet i henhold til denne forordning af de kompetente organer, som er omhandlet i artikel 12, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen heraf. De sanktioner, der pålægges, skal være passende, effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Medlemsstaterne fastsætter regler om passende økonomisk erstatning til personer, der lider skade som følge af udøvelsen af de i denne forordning fastsatte rettigheder.

Artikel 15

Rapportering og overvågning

1. Senest den [IKRAFTTRÆDESESDATOEN + 5 ÅR] aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne forordning. Rapporten skal omfatte et resumé af virkningerne af de foranstaltninger, der fastsættes i denne forordning, og en vurdering af de fremskridt, der gøres med at nå målene heri, herunder om og hvordan forordningen kan bidrage yderligere til at nå konnektivitetmålene i afgørelsen om etablering af politikprogrammet for det digitale årti 2030.

2. Med henblik herpå kan Kommissionen anmode medlemsstaterne om oplysninger, som forelægges uden unødigt ophold. Senest den [IKRAFTTRÆDESESDATOEN + 12 MÅNEDER] fastsætter medlemsstaterne i tæt samarbejde med Kommissionen via Kommunikationsudvalget, som er oprettet i henhold til artikel 118 i direktiv (EU) 2018/1972, indikatorer for på passende vis at overvåge anvendelsen af denne forordning og mekanismen til at sikre periodisk dataindsamling og rapportering til Kommissionen.

Artikel 16

Overgangsforanstaltninger

Nationale foranstaltninger, der præciserer, hvilke kategorier af etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter der ikke er omfattet af en procedure for udstedelse af tilladelser, jf. artikel 7, og som er vedtaget af medlemsstaten i henhold til direktiv 2014/61/EU eller før ikrafttrædelsen heraf, men i overensstemmelse hermed, finder fortsat anvendelse, indtil gennemførelsesretsakten i henhold til artikel 7, stk. 8, i nærværende forordning, træder i kraft.

Artikel 17

Ophævelse

1. Direktiv 2014/61/EU ophæves.

2. Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende forordning og læses efter sammenligningstabellen i bilaget.

Artikel 18

Ikrafttræden og anvendelse

1. Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

2. Den finder anvendelse fra [6 måneder efter dens ikrafttræden].

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand